

Magyar Innovációs
Szövetség XV., 2003 évi
rendes közgyűlése

**MAGYAR INNOVÁCIÓS SZÖVETSÉG XV., 2003. ÉVI RENDES
KÖZGYŰLÉSE**

2004. február 20., Novotel Szálló

**JEGYZŐKÖNYV
[A közgyűlésen készült hangfelvétel alapján]**

Hitelesítették:

.....
dr. Pálmai Zoltán

.....
dr. Siposs István

Megnyitó

Dr. Pakucs János, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

„Az oktatás, a tudományos kutatás és az elitképzés nem egy ország luxusa, ellenkezőleg, a gazdasági és társadalmi stabilitásának, felemelkedésének az eszköze.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Vendégek!

Ennek a - Klebelsberg Kunó szellemi hagyatékát képező - gondolatnak a jegyében nyitom meg mai közgyűlésünket, aminek témája – és gondolom ezzel senkinek nem okozok meglepetést – természetesen az innováció.

A bevezetőben idézett gondolat arra világít rá, hogy a mainál sokkal nehezebb, a vesztés világháborút követő válságos helyzetben kellett és lehetett, ill. kell és lehet a nemzet szellemi rekonstrukciójának és felemelésének nagy feladatait megvalósítani.

Napjainkban Lester Thurow, az USA legjobb műszaki egyetemének M.I.T. közgazdasági dékánja, aki egyben az egyik legeredetibb amerikai közgazdász, arra keresi a választ, hogyan növelheti ma egy ország vagy cég a gazdaságát.

A recept, legalábbis papíron pofon egyszerű.

1. Végy egy országot, adj mindenkinek versenyképes képzettséget és tudást.
2. Építs világszínvonalú infrastruktúrát, különösen a telekommunikáció és a közlekedés területén.
3. Tégy szert vezető helyre a kutatások és fejlesztések területén. és ha mindez meg van
4. Találd meg azokat a vállalkozókat, akik használják a képzett munkaerőt, a fejlett infrastruktúrát és a K+F eredményeket.

Ezen egyszerűnek tűnő tézisek alkalmazásával az amerikai gazdaság az elmúlt évtizedekben megkétszerezte a termelékenység növekedésének ütemét, amiből az egy alkalmazottra jutó tőke növekedésének a hatása 12 % és a tudásé 88 % volt.

Annak ellenére, hogy a politikusok és a közgazdászok jelentős része még mindig úgy gondolja, hogy a tőke a meghatározó, már tudjuk, hogy az ember, a fejekben, a közösségekben és a kultúrákban rejlő értékek, a képességek és a magatartások, a hajlamok és a késztetések a fontosak. Ma már nyilvánvaló, hogy a tudás, az oktatás, a K+F, ill. az innováció és a kultúra tett gazdaggá minden sikeres nemzetet az elmúlt 100 évben.

Az elmúlt évben a Magyar Innovációs Szövetség egy átfogó elemzést végzett, aminek keretében azt vizsgáltuk, hogy a gazdasági növekedésnek mekkora hányada származik az innovációból. Számításaink szerint az elmúlt 4-5 évben a hazai gazdaságban az innováció 43-45 %-kal járult hozzá a GDP növekedéséhez. Ez az arány messze elmarad a kívánatos és talán a lehetséges aránytól is.

Fontos tehát, hogy a kutatás-fejlesztés, illetve az innováció szerepét növeljük a gazdaságban.

A kérdés, mint mindig, a jelen körülmények között is az, hogy hogyan?

Tisztelt Jelenlévők!

Amikor erre a közgyűlésre készültem, lapozgattam a régi dokumentumokat, a kezembe akadt az 1990 márciusában az Ipargazdaság c. folyóiratban a „Gazdasági reform, műszaki fejlesztés” címmel közzétett publikációnk. Mindez akkor és abból az időszakból, amikor Magyarországon a kutatás-fejlesztés ráfordítása még közel 2 % volt. Már akkor is azt állapítottuk meg, hogy:

„nincs gazdasági kényszer az innovatív magatartásra, a valódi piac még nem működik, az állam vezető, befolyásoló ereje nem segíti megfelelően az innovációs tevékenység megvalósulását.”

Az akkori javaslataink között pedig kiemelten két dolog szerepelt:

- az egyik, „A fejlett országok tapasztalatai alapján, többek között a műszaki fejlesztés társadalmi rangjának a megszerzése és a biztonság érdekében egy innovációs törvény megalkotása elengedhetetlenül szükséges”.
- A másik, „A műszaki fejlesztést - szintén a fejlett országok gyakorlati tapasztalatai alapján - kormányzati szintre kell helyezni, azaz a kormány feladatává kell tenni. A megoldás egy nagy hatáskörrel rendelkező K+F tevékenységet szervező, irányító, koordináló és finanszírozó állami szerv létrehozása.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a kívánság lényegében 2004-re teljesült, illetve teljesülni látszik.

Churchill 1945-ben, közvetlenül a győztes világháborút követően, amikor nem választották meg újra miniszterelnöknek, állítólag azt mondta:

„két tragédiánk van; az egyik, amikor vágyaink nem teljesülnek, a másik, amikor teljesülnek.

Mi most 2004-ben ott tartunk, hogy „vágyaink”, amit az elmúlt 14 évben folyamatosan sokszor megfogalmaztunk és deklaráltunk, megvalósultak. A kérdés az, hogy most mihez kezdjünk?

- Van országos hatáskörű szerv; január 1.-vel létrejött a Nemzeti Kutatási Technológiai Hivatal, közvetlenül a kormányhoz rendelve.
- Van elfogadott Innovációs Törvény koncepció, az ezzel kapcsolatos résztörvények és kormányrendeletek megszülettek, és a teljes innovációs törvény is tavasszal a Parlament elé kerül.

A feltételek tehát, amelyeket fontosnak tartottunk, úgy látszik, létrejöttek.

Szövetségünk vezetősége a mai közgyűlés előkészítése során azt tervezte, hogy ezekről a lehetőségekről - és különösképpen arról, hogy ezekkel a lehetőségekkel hogyan tudunk élni, hogyan lehet élni - szeretnénk számot adni. Ezért azokat a vezetőket hívtuk meg, akik az újonnan kialakított hazai nemzeti innovációs rendszer fontos szereplői. Kíváncsian várjuk elképzeléseiket.

Engedjék meg, hogy bevezetőmet egy másik idézettel zárjam:

Robert Gilpin Nobel-díjas amerikai közgazdász szerint :

„az állam működése a nemzeti elittől, azoktól a befolyásos csoportoktól függ, amelyek meghatározzák az állam ténykedését.

Nem mindegy – mondja -, hogy a nemzeti elit az erkölcs, a kultúra, a tudás és a felelősség pártján áll-e, tehát a nemzet oldalán, vagy csak a saját érdekeit képviseli.”

Ezt a gondolatot mindannyiunk figyelmébe ajánlom!

A közgyűlésünket hivatalosan is megkezdjük és ahhoz, mandátumvizsgáló-bizottságot kell választani a határozatképesség megállapítása érdekében. Dr. Harangozó Istvánt, Györgyi Jánost és dr. Antos Lászlót javaslom. Köszönöm az egyetértést. Jegyzőkönyv hitelesítőkre is szükség van. Dr. Pálmai Zoltánt, Dr. Siposs Istvánt

javaslom, hogy hitelesítőknél fogadjuk el. Egyetértésüket köszönöm!

Bolyky János, szövetségünk főtítkára, az írásban kiadott éves beszámolóhoz tesz rövid, szóbeli kiegészítést.

A 2003. évi írásos beszámoló szóbeli kiegészítése

Bolyky János, a Magyar Innovációs Szövetség főtítkára

Elnök Urak, Hölgyeim és Uraim, Kedves Kollégák!

A Magyar Innovációs Szövetséget 1990-ben 30 innovációban érdekelt szervezet alapította meg, mely az innováció területén működő különböző szervezeteket, intézményeket integráló szakmai és érdekvédelmi szövetségként jött létre. A Szövetség alapvető célkitűzésnek tekinti az innováció gyorsításának támogatását, az ország innovációs képességének

növelését. A Szövetség tevékenysége, valamint tagintézményeivel való kapcsolata alapvetően két önálló, de egymással szoros kapcsolatban lévő rendszerben valósul meg: szakmai érdekképviselő-érdekérvényesítés, az innováció élénkítését támogató akciók, rendezvények, szolgáltatások. 2004. december 31-én taglétszámunk 516-ra emelkedett, melyből 217 közvetlen és 299 a tagszövetségek révén csatlakozott ún. közvetett tag. A közvetlen tagság a 2003-as évben 23 taggal bővült, ugyanakkor sajnos 16-al csökkent, megszűnés, felszámolás és egyéb sajnálatos okok miatt. A tagok az esedékes tagdíjak 94%-át befizették, ez az előzőekhez képest jobb tagdíjfizetési arány.

A Vezető Testület 2003-ban öt alkalommal ülésezett. A testület az ülésein rendre áttekintette a Szövetség működését, koordinálta a képviseletek és a tagozatok munkáját, ellenőrizte a titkárság működését. Döntött a programok kérdéseiben és határozott a szövetségi állásfoglalásokkal kapcsolatban. Az elnökség az alapszabálynak megfelelően 2003-ban 2 alkalommal ülésezett.

Szövetségünk 1990 óta folyamatosan és következetesen képviselte azt az álláspontját, hogy Magyarországon a kutató-fejlesztő tevékenység, ill. az innováció kérdését egy egységes törvényben kell szabályozni, továbbá, hogy ezen terület irányítására, koordinálására egy minisztériumot vagy minisztériumi szintű állami intézményt kell létrehozni közvetlenül a kormányhoz rendelt. Szövetségünk ezért örömmel üdvözölte, hogy 2004. január 1-vel megalakult a közvetlenül a kormányhoz tartozó Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal és az Innovációs Alapról szóló törvény elfogadása mellett elkészült az Innovációs Törvény koncepciója is. Állásfoglalásainkban konkrét javaslatokat, kiegészítéseket fogalmaztunk meg, ezeket a változtatásokat teljes mértékben támogattuk és jelentős mértékben hozzájárultunk a megvalósulásukhoz.

Tagozataink önállóan működnek, tevékenységüket tagozati elnökök irányítják. Egyes konkrét feladatokra Bizottságokat szervezünk. Továbbra is kiemelkedő a Vállalkozásfejlesztési Tagozat munkája, mely 3-4 havi rendszerességgel tart Vállalkozásfejlesztési Fórumot, amelyen 60-90 közötti számú érdeklődő vesz részt.

A Magyar Innovációs Szövetség regionális képviseletei az elmúlt évben is szerepet vállaltak a régiók innovációs potenciáljának növelésében. Több régióban sikerrel dolgoztak a regionális innovációs stratégiák kialakításán. Az alacsony regionális taglétszámból adódóan a képviseletek anyagi lehetőségei korlátozottak, így nincs módjuk jelentősebb, önálló rendezvények szervezésére. Mindezzel együtt sok esetben kezdeményezőként vesznek részt a régiók innovációs közéletében, a

regionális rendezvényeken ismertetik Szövetségünk céljait, tevékenységét és állásfoglalásait.

A 2003-as évben is törekedtünk arra, hogy érdekérvényesítő tevékenységünk során minden innovációval kapcsolatos eseményről vagy elgondolásról tagvállalataink, tagozataink és esetleg alkalmi bizottságaink javaslatai alapján elmondjuk véleményünket. Jelentősnek tartjuk a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium megbízásából végzett, „Az innováció hatása a nemzeti jövedelem növekedésére” című kutatási tevékenységünket, a „Kutatásfejlesztésről és az innovációról szóló törvény” koncepciójáról kialakított állásfoglalásainkat, a „Kis-és középvállalkozók iparjogvédelmi tevékenységének erősítését célzó átfogó intézkedési terv” című kormányelőterjesztésről, a kisvállalkozások európai charta 8-as pontjának végrehajtásáról, „Az ipari parkok közép-és hosszú távú fejlesztési stratégiája - különös tekintettel a regionális fejlesztési programokra és az azokhoz kapcsolódó, várható EU támogatásokra” című tanulmányról elkészített véleményünket is. Képviselőinken, megbízottjainkon keresztül közvetlenül is képviseljük tagvállalataink érdekeit többek között az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságban, a Magyar Akkreditációs Bizottságban, a Reálértelmiség Egyeztető Tanácsban, a Felsőoktatási Tudományos tanácsban, az MSZH-OMFB Külföldi Szabadalmaztatást Támogató Bizottságban, a Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége innovációs testületeiben. Mindemellett számos közhasznú szervezetben, alapítványban és kuratóriumban működünk közre. Alapító társtulajdonosként, szakmai befektetőként számos innovációs szervezet létrehozását segítettük, meghatározó módon veszünk részt az Innostart Nemzeti Üzleti és Innovációs központ irányításában és működtetésében.

Az Európai Unió Fiatal Tudósok Versenyének 15. nemzetközi döntőjét 2003. szeptember 20-26. között rendezte meg a Magyar innovációs Szövetség Budapesten, melyre első alkalommal került sor egy EU-hoz csatlakozó országban. Az EU által szervezett Fiatal Tudósok Versenye a legrangosabb megmérettetés a 15-20 év közötti fiatalok számára egész Európában. Évente több mint 30 ezer fiatal tudós ill. tudós-jelölt indul az egyes európai országokban megrendezett versenyeken, a beérkezett nevezések alapján a 2003. évben Budapest rendezett európai döntőre 39 országból több mint 150 résztvevőt, illetve vendéget hívtunk meg. A Parlamentben megrendezett díjátadó ünnepségről a hazai és a nemzetközi sajtó terjedelmesen számolt be. A 12 fős nemzetközi zsűri döntése alapján nagy magyar siker született, 3 magyar versenyző összesen 4 díjat kapott. Kiemelném az első díjas Németh Gábort, a szolnoki Pálffy János Műszeripari és Vegyipari Szakközépiskola tanulóját,

aki első helyezéskben és az Európai Szabadalmi Hivatal különdíjában részesült plazmahangszóró tárgyú pályázataért.

Szövetségünk több ismert, országos jelentőségű, innovációt népszerűsítő rendezvényt szervezett az elmúlt évben: így a 12. Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Versenyt, a Magyar Innovációs Nagydíj pályázatot, mely a hagyományoknak megfelelően a 2003. évben is jelentőségének megfelelően zajlott. A köztársasági elnök által átadott nagydíjat a Richter Rt. kapta meg „A paroxetin, rexin új magyar antidepresszáns készítmény hatóanyaga” című innováció megvalósításáért. Az Inno fórum 2003. Szellemi Termék Börzét, melynek megszervezésében az Oktatási Minisztériummal és a Magyar Szabadalmi Hivatallal működünk együtt, szintén megrendeztük. A rendezvényen 27 résztvevő ajánlott hasznosításra 38 fejlesztési eredményt ill. terméket.

Úgy gondoljuk, hogy Szövetségünk a fentiek ill. a mellékelt részletes írásos beszámoló alapján a 2003. évben is eredményesen dolgozott. Az innovációbarát gazdasági és társadalmi környezet kialakítása érdekében tett erőfeszítések alapján sikerült elérni, hogy Szövetségünknek és tagjainak legyen beleszólása a gazdaság működési feltételeinek alakításába. Növeltük elismertségünket, javaslatunkat a kormányzati szervek minden esetben jól fogadták. Minden eddiginél több figyelmet fordítottunk arra, hogy elgondolásainkat, véleményünket a szélesebb közvéleménnyel is megismertessük. Gazdálkodásunk az év folyamán végig kiegyensúlyozott, likviditásunk pedig megfelelő volt. Mindezek alapján bizakodással gondoljuk, hogy a Magyar Innovációs Szövetség a 2004. évben is eredményes munkát végezhet, ennek megvannak a feltételei.

Kérem fogadják el beszámolóunkat és köszönöm szíves figyelmüket.

Dr. Pakucs János

Ismertetem a mandátumvizsgáló bizottság jelentését. A határozatképességhez 112 tagvállalat regisztrációja szükséges, a most kapott papír alapján 123-an regisztrálták magukat. Tehát a közgyűlésünk határozatképes.

A szakmai program kezdése előtt egy ünnepélyes eseményre is sor kerül. A Magyar Innovációs Szövetség elismerést ad át a Heuréka című műsor készítőinek.

A Solart Kft. által a Duna televízió megbízásából a széles közvélemény számára készített, Heuréka című műsor 1997 óta kiemelt szerepet tölt be a hazai innovációs és K+F eredmények bemutatásában. A Heuréka

kezdetektől fogva a Magyar Innovációs Szövetséggel szoros együttműködésben mutatta be a Magyar Innovációs Nagydíj pályázat díjazottjait, az Országos Ifjúsági Tudományos Innovációs verseny győztes fiataljait, és az európai és amerikai innovációs versenyeken kiemelkedően szereplő ifjú tudósokat, tudósjelölteket. 2003-ban a Magyar Innovációs Szövetség rendezte – mint azt Bolyky János úr beszámolójában is elhangzott

– a 15. Európai Unió Fial Tudósok versenyét. Erre a nagyszabású és sikeres rendezvényre a Solar Kft. által készített dokumentumfilm televíziós produkcióval kapcsolatban az EU K+F igazgatósága elismerését fejezte ki, kiemelte a magas szintű szakmai munkát. Ez az anyag ma hivatalos dokumentum Brüsszelben 39 országnak szétküldték és további 100 kópiát kértek tőlünk.

Az eddig kifejtett tevékenységért a szövetség elismerésben részesíti a Solart Kft-t és az eddigiekhez hasonló, sikeres munkát kíván a továbbiakban is.

Antal József vezérigazgató vette át díjat.

Tisztelt Jelenlévők! Közgyűlésünk szakmai programja „**A hazai innováció lehetősége az EU-csatlakozás küszöbén**”.

Felvezető előadásként az Innovációs Szövetség jelenlegi álláspontját, nézőpontját, kérdéseit vetnénk fel. Dr. Greiner István alelnök Szövetségünk nevében egy rövid összefoglalót ad arról, hogy ma a hazai vállalkozások hogy látják az innovációs helyzetet, és melyben kérdésekre kérnek választ.

Dr. Greiner István

Jó napot kívánok hölgyeim és uraim! Zavarban vagyok, egyrészt mert az Innovációs Szövetség közgyűlésén felszólalni mindig is kihívás, másrészt mert mint egy nagyvállalat, kutatás és fejlesztésben dolgozó vezetője kell a kis- és középvállalkozások

problémáit tolmácsolnom és átadnom. Az előadás első néhány diája arról szól, hogy hol tartunk most, hogy hova jutottunk mára, erről idézetekkel tarkítva hallottunk már Dr. Pakucs János elnök úrtól is.

Amit tisztán látunk az az, hogy a szervezeti struktúra kiépült a kormányzati oldalon, az amit vártunk, illetve annak döntő hányada megvalósult. Kialakultak azok a szervezeti formák, amik lehetővé teszik, hogy elinduljon valami olyan, ami talán a magyar gazdaság fejlődését megrendíti a kutatás és fejlesztés oldaláról és azt már tudjuk, hogy ez mennyire fontos.

A másik, ami teljesen egyértelmű, az az, hogy a magyar gazdaságnak a tényleges igényeit nem lehet elmondani messziről, oda kell menni, meg kell tudni, hogy a kis- és középvállalkozások, vállalkozások mit szeretnének. Ennek első lépéseként az előző évben a Gazdaságkutató Intézet és a Magyar Innovációs Szövetség az Oktatási Minisztérium támogatásával készített egy tanulmányt, amely tanulmány megpróbálta összefoglalni a kis- és középvállalkozások pillanatnyi állapotát, viszonyát az innovációhoz és azt, hogy ők hogyan látják a helyzetüket, és milyen irányban tudnak kimozdulni.

Kik ezek az ŐK? Amit ma tudunk az az, hogy a magyarországi vállalkozások száma rendkívül nagy, mindenki tudja, hogy ezek jelentős része kényszervállalkozás. Olyan ipari vállalkozás, amelynél az innováció, a mi értelmezésünkben az innováció, előfordulhat kb. 20-25 ezer lehet.

A kérdés az, hogy ezek közül melyek azok, amelyek fogékonyak az innovációra, amelyek olyan környezetben, olyan módon dolgoznak, hogy az innováció megjelenhet a tevékenységükben. Ezeknek a száma már lényegesen alacsonyabb, ez a szám kb. 2500-3000. Az látszik, hogy az önmagában nagyon szép lenne, ha mindenki az innovációt nap mint nap gyakorolná, és a kutatás-fejlesztési összegek megjelennének ezeknél a vállalatoknál. Ez azonban nem így van. A tanulmány arra a konklúzióra jutott, és a későbbi adatok ezt többé-kevésbé igazolták is, hogy 400-500 körül van azoknak a vállalatoknak, kis- és középvállalkozásoknak a száma, amelyek ma kutatás-fejlesztéssel, innovációval foglalkoznak.

Ezen vállalatok közül – és akkor egy konkrétumot is mondanék – 317 az amely az APEH felé jelezte, hogy ő kutatás-fejlesztésre költ és az ezzel járó kedvezményeket, amelyek ma már léteznek, igénybe szeretné venni.

Tulajdonképpen ez a 317 vállalat az, aki önmagától kijelentetten is foglalkozik innovációval. Mi úgy gondoljuk az elnökségben, és azt gondolom, hogy az Innovációs Szövetség is egyetért ezzel, hogy igazán jól

az innováció fejlesztését, megteremtését akkor lehet megvalósítani, ha eltérően célozzuk meg azokat a vállalatokat, amelyek már léptek ez ügyben valamit, ahol már van kutatás-fejlesztés, és más eszközökkel próbálunk hatni azokra, akik még nem foglalkoznak innovációval. Ennek megfelelően próbáltam felépíteni az előadást is.

A tanulmány és az eddigi tapasztalatok alapján azt lehet elmondani, hogy az egyik legfontosabb dolog, amelyben előre kellene lépni és amit a hazai vállalkozások várnak is az nem más, mint az, hogy megfelelően megértessük, megérthessék, megismerjék az innovációs folyamatot, lássák annak az elemeit, hasznát.

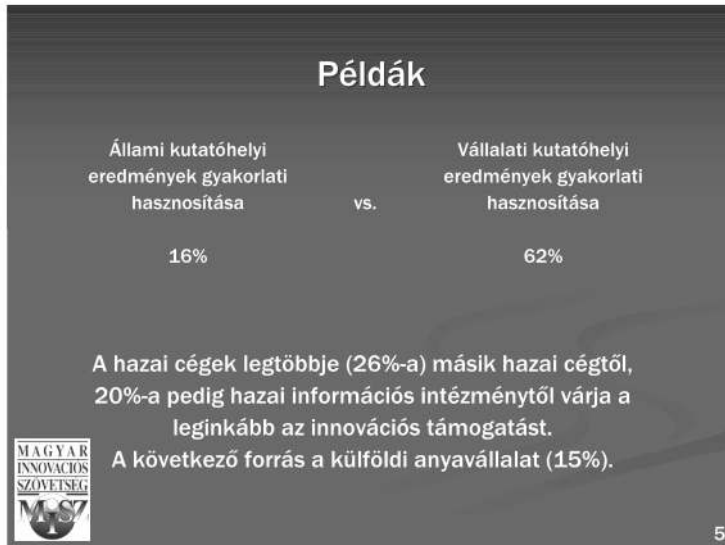
Egyértelmű tehát, hogy ennek a segítségére az innováció megismerését kell támogatni. Ezt többféleképpen lehet megtenni. Mi úgy gondoljuk, hogy a kis- és középvállalkozásoknál ez elsősorban az oktatással és képzéssel érhető el. Elsősorban a vezetők képzésével és ebbe az irányba kéne elmozdulni a jövőben. Jó példa erre, hogy a Magyar Szabadalmi Hivatal rendelkezik egy olyan ügyfélszolgálattal, ami megpróbálja a Szabadalmi Hivatalhoz irányuló különböző kéréseket, kérdéseket támogatni, megválaszolni.

Mi azt gondoljuk, hogy ha nem is egy ügyfélszolgálatot, de egy olyan szervezetet célszerű lenne létrehozni, amely tudja szolgálni azokat a vállalkozásokat, amelyek be szeretnének lépni az innováció bűvkörébe, és úgy gondoljuk, hogy az ő tevékenységükbe is lehetne valami olyan kutatás-fejlesztést hozni, amely a későbbiekben elősegítheti az ő gazdasági tevékenységüket. Természetesen vannak szakértői testületek is a Magyar Szabadalmi Hivatal mellett, amelyek rendkívül fontosak. Azt gondolom, hogy az Innovációs Szövetség ilyenek létrehozásában is sokat tud segíteni, de természetesen az állam hathatós támogatására is szükség van, hiszen ezek a szakértői testületek azt a tudást tudják kis- és középvállalkozások részére nyújtani, amelyekkel maguk, vállalkozások nem rendelkeznek.

Ezeket hasznosíthatja az a 25 ezer vállalat, amely az innovációval foglalkozhatna.

A 400 aktívan kutató és fejlesztőt is tartalmazó 2500 cég az, amely már sokkal közelebb vannak az innovációhoz. Itt a tudás és az ismeret továbbfejlesztése lenne a cél, az, hogy ami elindult, az menjen is tovább. Ehhez szükség lenne arra, hogy az itt megszerzett tapasztalatok széles körben ismertetésre kerüljenek, a tudás elterjedjen, és szükség lenne olyan intézményekre is, amelyek ezt a transzfert biztosítják. Ezek közül kb. 2000 még nem foglalkozik az innovációval. Ezenél egy segítő magvető tőke mindenképpen előnyös lehet.

Általában is szükség van a kutatás-fejlesztés támogatására, már vannak olyan intézkedések, amelyek ezt támogatják, ezeket kéne tovább folytatni, fejleszteni. Nagy öröm volt számunkra az adókedvezmények mint ösztönző eszközök bevezetése. Szintén pozitívum a kisebb konzorciumok létrejötte, amik továbbfejlesztéséről is tudunk már, azonban a konzorciumok és a vállalkozások között a tudás áramlását javítani kell.

Ennek is megvannak az eszközei, gondolni kéne rá a jövőben, és akkor megoldódhatna az örök problémánk, az, hogy ma a kutatóintézetekben és a kutató helyeken keletkező innovációnak a megvalósulása a gazdasági életben rendkívül alacsony. A vállalati tevékenységben ugyanez a mutató természetesen magasabb. Ennek a kettőnek az egymáshoz közelítése mindenképpen előnyös lenne. Az ábrán lehet látni, hogy az állami kutatóhelyek eredményeinek gyakorlati hasznosítása kb. 16%, éves szinten, míg a vállalatoké 62%. A számok természetesen az eredményes hasznosítást mutatják.

A hazai kis- és középvállalkozások véleményét mutatja a következő ábra, azt, hogy hogyan látják a jövőt, honnan jöhet segítség ahhoz, hogy ők az innovációban részt tudjanak venni. Az ő elmondásuk szerint elsősorban egy másik vállalattól várják ezt a segítséget, tehát az egymás közötti együttműködéstől. A második helyen pedig egy információs intézmény szerepel, amely a megfelelő információkkal látja el őket folyamatosan. Külföldi anyavállalat harmadikként, szerintünk elsősorban a bedolgozó szektornál jöhet szóba. Ezután egyetemek, intézetek, a külföldi

szervezetek következnek s végül, nem meglepő módon, magától a Szabadalmi Hivaltól is várnak támogatást a vállalkozások.

Azt gondoljuk továbbá, hogy nagyon fontos az innovációbarát környezet kialakítása, éppen az első ábrán szerepeltek azok a szervezetek, amelyek már létrejöttek az innovációval kapcsolatban és azt gondoljuk, hogy ezek az állami intézkedések rendkívül fontosak voltak. Az innovációs törvény egy újabb nagy lépés lesz. Utóbbinak indirekt hatása is lesz, és ezt fontosnak tartjuk.

Azt gondoljuk, hogy az innováció mint fogalom, az oktatásban is meg kéne, hogy jelenjen. El kell gondolkodni, hogy milyen szinten, kik és hogyan informálják a felnövekvő generációt az innovációról, mert önmagában egy ilyen verseny, mint az őszi, nem biztos, hogy elég ahhoz, hogy az innováció széles körben ismertté váljon. Nagyon fontosnak tartanánk továbbá, hogy valamilyen összefoglaló jelentés, amely az elért eredményeket vagy hibákat összefoglalná, közkinccsé válna, mindenki részére olvasható formában, adott esetben úgy, hogy a megtérülési számok is megjelenjenek. Legutóbb ilyen 1993-ban volt.

A pályázati rendszer korszerűsítésére is szükség van. Még ha sokan nem is értenek egyet az ezután elmondottakkal, akkor is megteszem, mert nekem az a feladatom, hogy próbáljam szinten tartani a hangulatot, ami a folyamatot, amely elindult, nem hagyja ellanyhulni, és igen is gondolkodjunk közösen, hogyan lehet jobban csinálni azt, ami elkezdődött.

A pályázati rendszerben komoly problémának tartottam azt, hogy az előfinanszírozás hiányzik, a költségvetési intézetek sokkal nehezebben tudják önmagukat fenntartani akkor, amikor egy pályázati elszámolás elhúzódik vagy amikor el kell kezdeni egy olyan munkát, amit a saját költségvetésükből előre kell finanszírozni. A racionális adminisztráción is mindenképpen gyorsítani kéne. Tudom, hogy az EU-ban sokkal rosszabb a helyzet, de legyünk mi ebben jobbak. Az adminisztrációs kérdések nagyon el tudják húzni a pályázatokat, néha az a pályázat, amit beadnak, egy év múlva kerül eldöntésre, és lehet, hogy akkor már nem is lesz arra és úgy szükség, amit a pályázat tartalmazott.

Megjegyzem, hogy sajnos 2003-ban nem folyt ki állami pénz pályázat formájában a gazdasági szektorba. A kis- és középvállalkozásoknak vannak terveik az EU-ban, főleg azoknak, amelyek innovációt csinálnak. Az általános vélemény az, hogy állami segítségre szükség van. A problémákat komplexen kell kezelni, olyan megoldás kell, ami képes a helyzet átfogó kezelésére. Ez azért fontos, mert ezeknél a vállalkozásoknál 2-5-10 emberből álló egységek vannak, akik közül senki

nem tudja a teljes munkaidejét arra fordítani, hogy a pályázati vagy az adminisztrációs problémákkal foglalkozzon, hiszen ez az összes munkavállalónak akár 5-10%-a is lehet. Köszönöm szépen a figyelmet.

Dr. Baráth Etele

Hölgyeim és uraim, tisztelt elnök úr, elnök urak!

Hallgatván a bevezető szavakat és idézeteket, egyre nagyobb szorongással állok itt a mondanivalómmal. Több oka van a szorongásnak: egyrészt, ha igaz, hogy nem történt semmi az elmúlt években, akkor itt egyedüli kormányzati képviselőként megjelenni, nem biztos, hogy túl nagy szimpátiát eredményez. A másik pedig, hogy olyan mélységbe menő elemzéseket hallgattunk itt végig, amelyekben közvetlenül a vállalati, a mindennapi tevékenységekben felmerülő gondok fogalmazódtak meg. Mi pedig távlatosabb, átfogóbb problémák megoldásával foglalkozunk.

A bevezetőben elhangzott idézet szerint a nemzeti elitnek kell erkölcsösnek, kultúrát szeretőnek, tudást támogatónak és felelősséggel bírónak lenni. Én azt mondanám, hogy nem elégséges, ha a nemzeti elit az. Bár nem igazán tudom mit is jelent a nemzeti elit fogalma szociológiaiilag, de ha beleértendő a politikai elit is (amit mostanában ebből ki szoktak zárni), természetesen a politikai elit is legyen felelősségteljes, tudásszerető.

Elhangzott, hogy megalakultak az irányító szervezetek és ez egy nagy lépés. Remény van arra, hogy az innovációs törvény is megszületik, és akkor az egy valódi hatással rendelkező szabályozás lehet. Az utóbbi időben a magyar kormányzat gondolkodásmódjában és annak hatására a meglévő szervezeti rendszerben is megtörténtek az átalakítások. Olyanok, amiket érdemes felidézni. Higgyük el, hogy elég jelentős eredmény volt az, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv elkészült.

A Nemzeti Fejlesztési Tervet az Európai Unió számára a Strukturális Alapok elnyerésére készítettük el. Eredményeként a létrejött szervezeti

rendszer egy egész másfajta kultúrát, másfajta magatartásformát kell, hogy tükrözzön. Nagyon gyorsan szaladnék rajta végig, csak hogy fogalmilag érthető legyen. Nem arról van szó, hogy „csak” Nemzeti Fejlesztési Terv készült el, aminek vannak célkitűzései és vannak végrehajtható programjai, hanem először is a terv egységes politikai akarat alapján született meg. Ezt követően létrejött egy olyan szervezeti rendszer, amely képes megvalósítani a tervet. A szervezeti rendszert, pedig azért volt nehéz létrehozni, mert a meglévő szervezeti rendszert kellett átalakítani úgy, hogy a tisztán vertikális államigazgatás irányítási forma horizontálisan kooperatív és koordinatív legyen, magyarul legyen olyan tárca, amely pl. 5 másik tárcának a hasonló tevékenységére van közvetlen befolyással.

Ez irányítható és ellenőrizhető is legyen egyúttal. Meg kellett találni azokat a személyeket, akik ennek a szervezetnek az érdemi munkáját végzik. Ez a most 900 fős hadsereg csak a mi területünkön, a különböző minisztériumokban, a „közbenső szervezetekben”, dolgoznak. Ők elsajátították egy más fajta eljárási rendszernek, magatartásnak, pályázatkezelésnek, irányításnak a rendszerét. Meg kellett indítani egy eddigiektől eltérő pénzügyi támogatási rendszert. Aki az államigazgatás terén dolgozott az tudja, hogy milyen nehézséget jelenthet, hogy valamennyi olyan központi, állami pénzeszköz, amelyik az Európai Unió forrásához társfinanszírozásként, magyar pénzként megjelenik, az egyetlen „fejezetbe” lett összevonva és ez az egyetlen az, amelyik 13 tárcánál folyó és a mögöttük lévő tevékenységnek eljárási, elszámolási rendjének megfelelő fegyelmet képes biztosítani.

Olyannyira, hogy most, amikor arról hallunk, hogy egyfajta önszabályozás, önmérséklet szükséges a kormányzati szféra részéről, az a támogatási pénzeket egyetlenegy fillérben sem érinti. Valamennyi forrás, ami a költségvetésben megtervezésre került, ebben a fejezetben nálunk továbbra is biztosítva van. Ami a pályázatok előkészítésénél, pedig nagyon fontos volt, magának, az újfajta a pályázati rendszernek a kidolgozása, a projekt előkészítő alapnak a megindítása, egyfajta mozgalomnak a megindítása.

Rendkívül kemény munka volt a kifizetési rendszer felépítése is, és a pénzügyi ellenőrzés rendszere. (Egészen a nemzetközi csalással szembeni biztonságot biztosító szervezetek is.) Egy teljesen új terület, - amelyben Önök közül is többen részt vesznek - az ún. monitoring, megfigyelő, értékelő bizottságok felállása. E bizottságokban 50%-ig a civil szféra van a tudománytól a cigányszervezeteken keresztül egészen a munkaadó-munkavállalókon és a környezetvédőkön át képviselve. 50%-ban az államigazgatás van reprezentálva és a tagok döntéseiket konszenzussal hozzák meg. Nem könnyű művelet a terv végrehajtásának

értékelési rendszerét sem létrehozni és mindezek után a visszacsatoláshoz szükséges informatikai rendszer biztosítása, felépítése.

Ezen kívül is történt néhány fontos lépés: például januárban létrejött a Nemzeti Fejlesztési Hivatal. Ez egy piacgazdasági körülmények között működő, kvázi tervhivatal, melynek alapfeladata az ágazati és a területi tervezési rendszereknek az összehangolása. A Hivatal az ún. Fejlesztéspolitikai Tárcaközi Bizottság irányítása alatt kísérel meg végre összhangot teremteni, javítja az egyes ágazati célkitűzések, tervek hatékonyságát, kölcsönhatását. A mögötte lévő tudományos és technikai bázissal együtt kíséri meg hosszú távú tervezés új bázisát megteremteni.

Megindult a 2007-2013-ig terjedő időszakra vonatkozó új tervezési folyamat, részt véve abban az európai együttműködésben, ami az új kohéziós, felzárkóztatási stratégia kidolgozását jelenti. A kormányzat munkájában ezért egy más, hosszú távú, stabil, kiszámítható fejlesztéspolitikának kell teret nyerni. Valamennyi olyan célkitűzés, amit mi 1 évvel ezelőtt, fél évvel ezelőtt különböző informális miniszteri és más találkozókon megfogalmaztunk, visszatükröződik az Unió új javaslataiban. Az EU Bizottság javaslata szerint 2007-től az egy főre jutó támogatás Magyarországon megháromszorozódik. Ennek ma még felmérhetetlen a jelentősége. Ennyit akartam bevezetőként mondani. Szerettem volna optimista hangulatot teremteni. Elmondható hogy az, ami elindult a kutatás, fejlesztés területén, az általános fejlesztéspolitika terén is megindult.

Azt még had tegyem hozzá az elnök úr bevezetőjéhez, hogy az a meggyőződésem; a legkisebb vállalati vagy egyéni innovációs tevékenység sem választható el az egész magyar társadalom megújuló képessége általános kereteitől. Azt hiszem, hogy ennek az alapját a Nemzeti Fejlesztési Terv programja (amikre nem is tudok igazán részletesen kitérni), az oktatás, a felsőoktatás, a képzés, a továbbképzés, az életen keresztül át tartó tanulás, az informatikai rendszerek kiterjesztése, az e-közigazgatásnak, általában az információs társadalom alapjainak megteremtése, lehet igazán az a biztosíték, ami alapján bármilyen magyar vállalat, vállalkozás, személy innovatívvá tud válni.

Több tanulmány van, ami az innovációt nem technikai, technológiai, a vállalkozásban, a termelésben, a termelési tevékenységben, a termelő szervezetek közötti együttműködésben rejlő megújulási, fejlesztési folyamatként írja le, hanem emberi, társadalmi tényezőként. Tehát ezek a Nemzeti Fejlesztési Tervnek a fő

célkitűzései, alapvetően egy információs társadalom megteremtése, ami természetesen egy hatékony, termelékeny, növekedő gazdaság bázisán tud csak létrejönni, tehát a kölcsönhatások magától érthetőek.

Röviden emelnék ki csak a tervből néhány elemet. Összességében az utóbbi időben sokféle szám hangzik el. Konkrétan 1365 Mrd-Ft az, ami a Nemzeti Fejlesztési Terv keretein belül európai, hazai, magán és másfajta forrásként felhasználásra kerülhet. A Nemzeti Fejlesztési Tervet magába foglalja az ún. Európa Terv. Az Európa Terv egy koordinatív műfaj, ami összhangot fog teremteni az autópálya építéstől kezdve az emberek hétköznapijait érintő közvetlen kormányzati fejlesztési szándékok, tervek között. E nélkül a központi források felhasználásának hatékonysága kevésbé volna biztosítható.

Azt gondolom, hogy néhány szóval már elmondtam a támogatási rendszer átalakításával kapcsolatos gondokat, nehézségeinket, az intézményrendszer továbbfejlesztését. Arra térnék még ki, hogy a sok-sok programon belül, az NFT 5 operatív programjában van több olyan, ami közvetlenül, ill. közvetve a kutatás-fejlesztés, az innovációt szolgálja.

Egyik a Gazdasági Versenyképesség Operatív Programja, a másik Regionális Operatív Program. Mit jelent a Gazdasági Versenyképesség Operatív Programja? Egyrészt beruházás ösztönzést, másrészt kis-és középvállalkozások fejlesztését, harmadsorban kiemelten a kutatást, fejlesztést és innovációt, negyedrészt információs társadalom általános megalapozását, fejlesztését.

Ha számarányokat kell mondani, az általunk felhasználásra tervezett kohéziós és strukturális pénzek, tehát az 1365 Mrd-Ft-nak több, mint 50%-a, 58 %-a infrastruktúra fejlesztés. Soha Magyarországon ilyen mértékű alapszerkezet változás nem volt, olyan, ami átrendezi a területi, gazdasági teljes követelmény és környezeti rendszert. Ha tovább elemezzük; a strukturális pénzekből 26% a tudást támogatja valamilyen módon, és ezen belül 3,5-4% közvetlenül a K+F támogatása. Tehát a jelenleg 1% GDP felhasználáshoz képest ebben a programban a közvetlen támogatás 3% feletti.

Különböző prioritások vannak itt megfogalmazva, amelyek a Versenyképesség Operatív Programján belül gyakorlatilag közvetlen célokként sorozódnak, pl. alkalmazásorientált kooperatív kutatás, technológia, fejlesztési tevékenységek, közfinanszírozás non-profit kutatóhelyeken a kutatástechnológiai transzfer és kooperáció feltételei, vállalati K+F kapacitások, innovációs képességek növelése.

Az alkalmazásorientált kooperatív kutatási és technológiafejlesztésen belül az intézkedés célja természetesen a vállalkozói szektor fejlesztése: ez a 16 Mrd Ft szolgálhatja a programban a három évben a tevékenységet. További 10 Mrd-Ft-os fejlesztés áll kiegészítőként rendelkezésre, a harmadik fő elemnél a versenyképesség javítása, a kutatási infrastruktúra fejlesztése, kutatómunka minőségének emelésére.

A Regionális Operatív Programban található „regionális tudásközpont” koncepció egy elég jelentős elmozdulás lehet a jövőben. Ez azt teszi lehetővé, hogy ahol egyetem, kutatás, felsőoktatás van, és erős helyi vállalkozói gazdasági szféra van, hogy a közöttük lévő együttműködés különböző eszközeit megteremteni és támogatni.

Befejezésül nagyon fontos, hogy ebben a programban magyar emberek, magyar pályázati kiírást készítenek és bírálnak el, magyar emberek döntenek a kifizetésről, ők ellenőrzik a folyamatokat. Saját felelősségünk a jövőben az EU-pályázatok működtetése. Ez azt jelenti, hogy rövid idő eléréséig lesz a döntésekhez. Ennek azonban az a feltétele, hogy megfelelő projektek legyenek, és a „közösségi” elvárások legyenek betartva.

A siker feltétele az önök részéről is az, ami az egész gazdaság részéről; a felkészülés pontossága és a rendkívül komoly kezdeményezés. Elindultak a pályázatok, valamennyi eleme a NFT-nek és azon belül az Európa Terv többi eleme is meg fog jelenni. www.nfh.hu. honlapon. Valamennyi eszközével és részletével most már letölthető. Az első 15 pályázat megérkezett.

Köszönöm szépen a figyelmet.

Dr. Pakucs János

Nehéz helyzetben vagyok, mert most szeretnénk volna bemutatni a 2004. január 1-jével létrejött Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal új elnökét, azonban ezt hivatalosan még nem tehetem meg.

A létrejött új hivatalnak három elnökhelyettesét azonban már a múlt héten hivatalosan kinevezték, és így élek a lehetőséggel, hogy bemutassam őket:

dr. Vass Ilona elnökhelyettest,

dr. Lippényi Tivadar elnökhelyettest és

dr. Siegler András elnökhelyettest.

Boda Miklós úr pedig, mint a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal leendő „felkért” elnökét mutatom be és adom át a szót.

Boda Miklós

Köszönöm szépen Elnök Úr, kedves Hölgyeim és Uraim! Én egy fél pillanatig sem gondolom azt, hogy a forintra vagy bármire befolyást tudnék gyakorolni (az előzőekben elhangzottakkal kapcsolatban). Ami viszont a kutatás-fejlesztést illeti, szeretném a gondolataimat megosztani Önökkel. Az innovációs politika célja a versenyképesség, a tudásvezérelt gazdaság, egészséges környezet és a jól fizetett munkahelyek megteremtése. Ezeknek a feltételeknek a

megvalósulási lehetőségei természetesen az embereken, a képzésen és az innovatív vállalatokon múlnak. Ehhez kell a megfelelő környezetet megteremtünk, mind a szabályozási rendszerben, mind a tudatos, összehangolt programok keretében.

A múltban élesen szétválasztódott az akadémiai intézeteknél történt alap kutatás és a vállalatoknál történt fejlesztés. A vállalatok koncepciója nagymértékben függött attól, hogy milyen lehetőséget teremtett meg előtte az akadémiai világ. Ez az úgynevezett vízeséses-modell, ami természetéből adódóan időben elkülönülő tevékenységeket feltételez. A mai gyorsuló világban erre már nincs időnk, és tulajdonképpen azt kell mondanunk, hogy minden innovatív vállalatnak ott kell lennie az egyetemeken, az akadémiai szférában. Ezt a paradigmaváltást mutatja az 1. ábra. Az egyetemi, akadémiai kapcsolatok nagyon fontosak a vállalatok számára. Nemcsak azért, mert ott nagyon jó munkatársakat találhatunk, hanem azért is, mert ily módon tudunk ötleteket adni, hogy még mivel foglalkozzanak egyetemi oktatóink, akadémiai kutatóink.

Szeretnék rátérni röviden a magyarországi innovációs helyzetre. Bemutatok egy képet a K+F ráfordítások 1992 és 2002 közötti alakulásáról (2. ábra). Amint látjuk, a K+F ráfordítások most elindultak jó irányba. Túl vagyunk a '96-'99 közötti mélyponton. 2002-ben a K+F kiadások már meghaladták a GDP egy százalékát, és elindultunk az Európai Unió 3%-os átlaga felé.

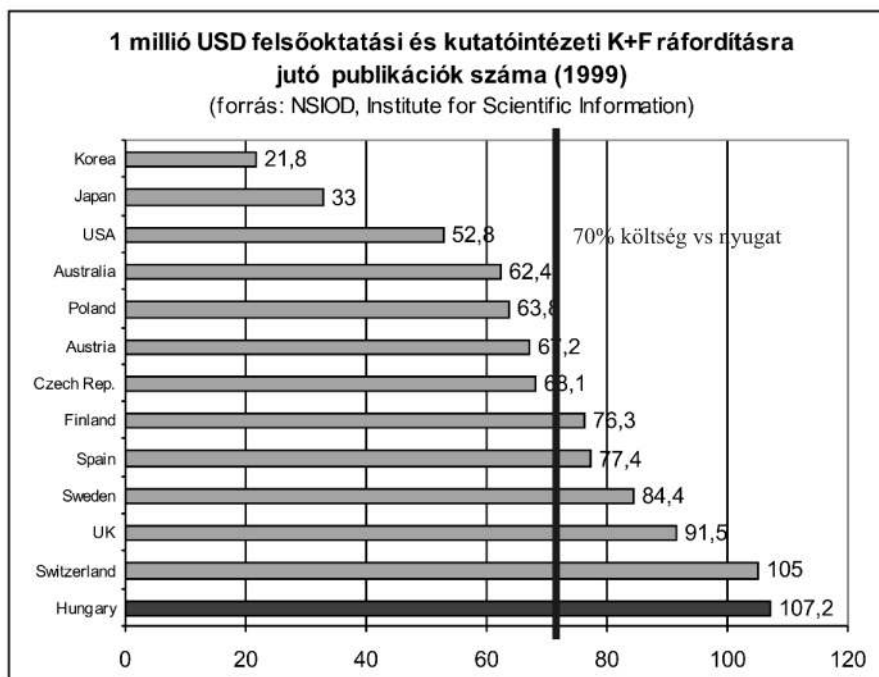
Helyzetünk Európában az innováció szempontjából korántsem olyan jó (3. ábra). A legrosszabbul a szabadalmak terén állunk. Nézzünk meg konkrét adatokat az ún. csúcstechnológiák terén, 2003. január 1-jei helyzetkép szerint a legtöbb szabadalom a biotechnológia és a gyógyszergyártás területén volt. A biotechnológia területén volt ugyan sok szabadalom, de az azokat benyújtó vállalatokat nem nevezném tipikus magyarnak (BASF AG, Genentech Inc. stb.).

Ha viszont a gyógyszergyártást és ezen téren beadott szabadalmakat nézzük, örömmel tudjuk konstatálni, hogy igazi magyar vállalatok is szerepelnek (Richter Gedeon, Egis, Chinoin). A többiek, például az Astra Zeneca, szintén ténykednek Magyarországon, de ezeket nem nevezném magyar vállalatnak. Hogy néz ki a helyzet a vegyészet területén? Itt is hiányoznak a tipikus magyar vállalatok. Híradástechnika és számítástechnika területén ugyanaz a helyzet. Az, hogy mi egy IT nagy hatalom vagyunk, megkérdőjelezhető, hiszen az itt felsorolt vállalatok (Siemens, Bosch, IBM, Philips stb.) nem magyarok. Megjegyezném azt is, hogy a régi szabadalmi törvények olyanok voltak, hogy nemzetközi vállalatok nem szívesen jegyezték be itt Magyarországon létrehozott

szabadalmat. Ennek az volt az oka, hogy akkor egy magyar bíróság döntötte volna el, hogy mennyi pénz jár a feltalálónak, és egy nemzetközi cégnél ez elgondolkoztató.

A környezetvédelem, anyagkutatás, haditechnika, gyógyászat területén sincs egyetlenegy szabadalom sem.

Mindezen nem is nagyon szabad csodálkoznunk, hiszen, amint említettem, az egyetemi együttműködés elengedhetetlen. Ha megnézzük, hogy együttműködnek-e a vállalatok valamilyen formában akadémiai intézettel vagy egyetemmel, láthatjuk, hogy a vállalatok 86%-a ezt nem teszi [4. ábra].

Ha elemezzük a K+F-re történő ráfordítást, és hogy ez a ráfordítás mennyi publikációt eredményezett, tehát az 1 millió amerikai dollárra jutó publikációk számát, akkor úgy tűnik, hogy nem is állunk olyan rosszul [5. ábra]. Sőt, vezetünk! Magyarország 107 publikációt hozott ki 1 millió dollárból, megelőzve Svájcot, Angliát, Svédországot, Spanyolországot és Finnországot.

Ez nagyon jó, de sajnos el kell vennem az örömeiket. Ha megnézzük, hogy milyen a költségstruktúra, óvatos becslésem, hogy nálunk 30%-kal kevesebbe kerül egy kutató, mint nyugaton. Amikor egy kutatóra eső

valós költségeket figyelembe véve normalizálunk, ott vagyunk, ahol az ábrán látható piros vonal van, tehát a 70 publikáció környékén. Így normalizálva azért nem olyan jó a helyzet, és van még mit tennünk. Megint felhívom a figyelmet az együttműködés fontosságára az akadémiai intézetekkel, egyetemekkel. Ezt szinte kötelezővé kellene tenni.

Viszont pozitívan nézhetünk előre, ha megvizsgáljuk, hogy hogyan változott Magyarország export-szerkezete 1990 és 2000 között (6. ábra). 1990-ben a csúcstechnológiai területek közül a járműipar az ötödik, míg a fémtermékek és a gyógyszeripar a kilencedik, illetve tizedik helyet foglalta el az exportlistán. 2000-re jelentősen megnőtt az export terén a csúcstechnológiák szerepe. Itt látszik a pozitív tendencia, de ezt fel kellene gyorsítanunk.

Lehetőségeink adottak, Magyarországnak viszonylag képzett, tanulni képes lakossága van. A tudományos centrumokat meg kell és meg fogjuk erősíteni. A megfelelő innovációs környezet kialakítása, például az innovációs törvény elfogadása, folyamatban van. Ezeken túl még meg kell tanulnunk fókuszálni. Nincs módunkban mindennel foglalkozni. El kell dönteni, hogy mire van szüksége az országnak, és mire van lehetősége.

Az innovációs törvény segíti a kereslet és a kínálat összehangolását, valamint ösztönzi a köz- és magánszféra együttműködését. Ez nagyon fontos. Össze kell fognunk. Fontosnak tartanám az ésszerű és egyszerűsített szabályozást. Alapvető az összehangolt kutatási és fejlesztési programok támogatása. Ennek lehetősége most már adott. Létrejött az Innovációs Alap, ami független az évi büdzsétől. Nem feltétlenül kell minden pénzt elkölteni. Ha nem találunk elég megfelelő programot az egyik évben, a pénz megmarad, át lehet vinni a következő évre.

Természetesen fontosnak fogjuk tartani a regionális támogatásokat, és erre a feladatra van egy regionális elnökhelyettes is. A jogi keretek egyszerűsítésével, gondolom, mindnyájan egyetértünk. A feladatunk egy olyan kutatási és technológiai infrastruktúra kialakítása, mely lehetővé teszi egy Magyarországon ténykedő leendő Nobel-díjas megjelenését is. Ez volna a mi válaszuk Bush elnök Mars programjára, amelynek időbeni megvalósítása körülbelül annyi, mint az ő terveiké. Magyarországot szeretnénk a következő években nyomatékkal feltenni a K+F világtérképre. A K területen talán még ott vagyunk, de az F-en nem. Fontos feladatnak tekintjük egy olyan innovációs környezet megteremtését, mely elősegíti olyan egyedi területek fejlesztését, melyek később az ország húzó ágazatai lehetnek. Senki sem várhatja el, hogy bármelyikünk meg tudja mondani, hogy melyik lesz a húzó ágazat, de azért közülünk valakik sikeresek lesznek. Ehhez viszont meg kell teremtenünk a körülményeket,

és ezért kérem az Önök segítségét az innovációs politika kialakításában és megvalósításában.
Köszönöm szépen!

Dr. Pakucs János

A negyedik előadónk Rakusz Lajos, aki a szintén 2004. január 1-jével létrejött Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács jelenleg még csak ún. „felkért” elnöke.

Rakusz Lajos

Elnök úr, Hölgyeim és Uraim!

Köszönöm a lehetőséget. Zavarban vagyok, mert én úgy szeretnék beszélni az innovációról és a létrehozandó Innovációs Tanács munkájáról, hogy Önök képet alkossanak: mi lenne, ha egy ilyen feladatot kapnék hivatalosan is. Még nem tartunk itt. Kérem, vegyék úgy az itt elhangzókat, hogy ezek az én nézeteim, és ha a kinevezés megvalósul, akkor ezekkel kell önöknek számolni. Nagyon bízom abban, hogy nem csak számolnak vele, hanem együtt is működnek ezzel a leendő Tanáccsal, ami a Hivatal mellett létrejön.

Az elmúlt időszakban az innovációval kapcsolatos előadásaim során mindig Eszterházy Péter: Harmónia caelestis 371 számozott mondatának első mondatával indítottam, és ennek egy parafrázisával: "Kutya nehéz úgy hazudni, ha az ember nem ösmeri az igazságot." Ennek innovációs parafrázisa: "Kutya nehéz úgy felzárkózni, ha az ember nem ösmeri a helyes irányt." Arra szeretném az idézettel felhívni a figyelmet, hogy ebben az országban az innováció terén egy sajátos helyzet van.

Magyarország rendkívül erős szellemi bázissal rendelkezik, a magyar publikációk súlya a nemzetközi tudományosságban rendkívül jó, másfelől pedig az a helyzet, hogy irányt tévesztettünk, s a tudomány bekapcsolása a gazdasági szférába nem megfelelő.

Úgy tűnik számomra, hogy nagyon szűk az a kör, (amelybe ma már hála az istennek, a kormány is beletartozik, s mindenekelőtt az ipari, akadémiai és a felsőoktatási intézmények képviselői), amelyben a résztvevők osztják azt a nézetet, hogy az innováció révén lehet igazán felgyorsítani a fejlődést, és lehet majd mindenkinek (majd a későbbiekben) jobban élnie.

Azt tapasztaltam az innovációs törvény koncepciójának vitája során is, és a különböző döntések előkészítése során is, hogy a **fogalmak tisztázása** a következő időszakban rendkívül fontos lesz. Nem arról van szó, hogy mindenki ugyanazt a fogalmat használja. De azt mindenkinek tudnia kell: s világosan meg kell mondani, hogy a kormányzat (és mindenekelőtt a kormány) mit ért tudomány fogalom alatt, milyen motiváló tényezők vannak a tudomány- és a technológiapolitika esetében, mi a célja az egyiknek és a másiknak. Amennyiben ezeket a célokat azonosítottuk, abban az esetben lehet igazán meghatározni, hogy milyen tennivalóink vannak, s hogyan tudunk együttműködni. Ebből az következik, hogy amikor innovációról beszélünk, és amikor az innováció fejlesztését célul tűzzük, akkor a tudánypolitikát és a technológiapolitikát kell definiálnunk, és ezekhez kell kapcsolni a feladatainkat.

Az innovációpolitika tartalma

	INNOVÁCIÓPOLITIKA	
	tudánypolitika	Technológiapolitika
cél	megismerés	az ismeret alkalmazása
motiváció	a kutató kíváncsisága	Profit
kulcsszereplő	kutató	Vállalkozó
lételeme	autonómia	üzlet, piaci viszonyok

A **forrásigények** hozzávető arányai:

a **megismerés**: 1 egységnyi

alkalmazás: 10 egységnyi

üzleti siker: 100 egységnyi ráfordítást igényel.

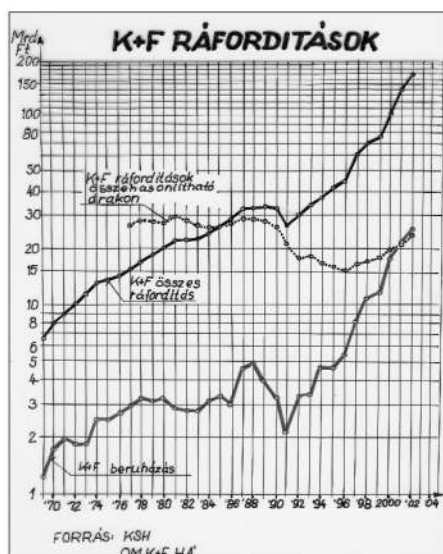
Amit szeretnék kiemelni az az, hogy a **technológiapolitika** feltételrendszere voltaképpen (csak) mintegy 10-12 éve alakult ki Magyarországon azzal, hogy létrejött a piacgazdaság. Ez azt is jelenti, hogy Magyarországon több évtized során kiépült a tudánypolitika átfogó intézményrendszere, törvények foglalkoznak a tudomány területén működő intézményekkel, a felsőoktatással, az akadémiával és az OTKA-

val. Más oldalról a technológiapolitika területén sporadikusan működő szervezetek vannak, nem beszélhetünk rendszerről. A technológiapolitika intézményrendszerének kiépítésének még a legelején vagyunk, jóllehet már egy jó 10 év van a hátunk mögött a piacgazdaság létrejöttétől.

Folyamatok a 90-es években

EU
A K+F ráfordításokat növelték
A K+F irányítási rendszerét fejlesztették
A K+F-nek keresleti piacot hoztak létre
Rendszert, hálózatot építettek
Fejlesztették a társadalmi, gazdasági tervezést

MAGYARORSZÁG
A K+F ráfordításokat csökkentettük
A K+F irányítási rendszerét leépítettük (ipari intézetek, OMFB, OMIKK)
Maradtunk a kínálati piacnál
A K+F ügyeket szektoriálisan kezeltük
Mi a tervezést leépítettük

Rendkívül fontosnak tartom a következő időszakban azt, hogy a 10-15 év alatt **megkövült** – és téves – **trendet megváltoztassunk**. Ennek a trendnek az a lényege, hogy sok vonatkozásban **Magyarország az ellenkező irányba ment, mint az európai országok**, ahova mi most csatlakozni fogunk. Ennek a trendnek a megváltoztatása az ország számára a későbbiekben meghatározó jelentőségű lesz.

Az egyik dolog, amit jelezni szeretnék, az a bizonyos **K+F ráfordítás**. Sokszor hallani azt, hogy a kutatási, fejlesztési

ráfördítés csak egy része a dolognak, és nem is a legfontosabb része. Ez a "kis rész" azonban ma már úgy viszonyul az európai kutatási ráfordítási átlaghoz, hogy annak mindössze egyötödét éri el. A kutatói béreknél az egyhatednél tartunk. Ez már erősen fékezi a haladást. Ha a folyóáras K+F ráfordítások alakulását nézzük egy diagramon, akkor az utóbbi tíz év nagyon magas dinamikát mutat. Ha a valós, reálértékkel számított összehasonlító adatokat vizsgáljuk, akkor az is látható, hogy 1987-hez képest még mindig 18%-al kisebb a kutatási, fejlesztési ráfordítás. Óriási a lemaradása a K+F szférának. Különösen súlyos a gond a technológiai területeken.

Ha visszatérünk arra, hogy milyen trendek érvényesültek a rendszerváltás óta, akkor az **irányítási rendszer** terén azt is érzékelünk kell, hogy – különösen a technológiapolitika területén – retrográd folyamatok rajzolódtak ki. Az **OMFB megszüntetése** különösen hátrányos lépés volt. Leépültek a szaktárcák műszaki fejlesztéssel foglalkozó szervezetei, a vállalati K+F menedzselését orientáló, finanszírozó OMFB megszüntetése pedig e terület gazdátlanná válásához vezetett. Az a tény, hogy most felállnak azok a szervezetek, amelyek az ipari, a gazdasági, a társadalmi szférában lezajló innovációt elő tudják mozdítani, új lendületet adhatnak a felzárkózásnak, a korábbi trend megfordításának.

Fontos és meghatározó feladat lesz az is, hogy az eddigi **kínálati piac** helyett **keresleti piac** legyen a K+F szférában. Az EU-ban egy szerves fejlődés eredményeként jött létre a keresleti piac, de nálunk mindmáig a kutató gondja az elért eredmény alkalmazása. Azzal, hogy mind több vállalat csúcstechnológiát hoz az országba, javulnak a kínálati piac létesítésének esélyei. A tudás-centrumok létrehozása minden bizonnyal fontos lépés lesz e cél elérése érdekében. A fővárosi – és a vidéki egyetemi – centrumok körül olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek arra építenek, hogy ezekben a városokban óriási szellemi kapacitás van. Olyan fejlődési lehetőségekre nyílik lehetőség, amely a gazdaságban magas dinamikát eredményez, s melynek révén a tudomány társadalmi szerepe (a gyakorlati alkalmazással) felerősödhet.

További gond, hogy nyugaton a **hálózatépítés** előre haladt, ami ezen a területen is jelentős lemaradásban vagyunk. Ebből fakadóan a Nemzeti Fejlesztési Tervben az **információs társadalom** létrehozásával összefüggő feladatok rendkívül sürgetővé váltak.

Utolsóként említem, de azt hiszem, hogy talán a legfontosabb dolog az, hogy míg az EU-ban a **társadalmi-gazdasági tervezés** az elmúlt 15 évben rendkívüli módon előre jutott, differenciálódott, addig Magyarországon a társadalmi és a gazdasági tervezés jelentős mértékben leépült, és ezáltal

az előrelátás, a folyamatok összerendezése bizonytalanná vált. Az elmúlt másfél, két évben történtek meg azok a lépések, amelyek esélyt adnak arra, hogy valamennyi olyan területen, ahol eddig lényegében más irányban mentünk, mint a fejlett európai országok, most módunk lesz arra, hogy valóban az EU-s normáknak megfelelően egy gyors, dinamikus növekedést érjünk el.

Összeállítottam egy diagrammot, amely azt mutatja, hogy **K+F ráfordítások a GDP-hez viszonyítva** hogyan alakultak és mi várható (Melléklet). Amint látható egy rendkívül nagy visszaesés volt a 90-es évek elején, és ez a visszaesés csak néhány éve fordult növekedésbe. Előttünk van egy eléggé nehéznek tűnő lecke: 2010-ig el kellene jutnunk az Unió a középmezőnyéhez, s addig az időpontig a GDP 3%-át kellene K+F-re fordítani. Úgy látom, hogy ennek a valószínűsége kicsi. Ha azt nézzük, hogy hogyan teljesülnek a K+F ráfordítások a jelenlegi időszakban, s az előttünk lévő időben számolunk az Innovációs Alappal is, az esélyek úgy ítéltethők meg, hogy körülbelül 2006-ra 1,5-1,6%-ig jutunk, és 2010-ig 1,8-1,9%-ig. De már ez is azt jelentené, hogy Magyarország nagyon jelentős növekedést tudna produkálni, és fel tudnánk zárkózni az európai uniós országok ez irányú teljesítményeihez.

Mi ad reményt ahhoz, hogy egy ilyen nagy dinamikát meg tudjunk valósítani? Az a tény, hogy Magyarországon a **Nemzeti Fejlesztési Terv** ezt a kérdéskört előtérbe állította, az a tény, hogy az Európai Unióban a lisszaboni csúcsot követően az integrációs folyamatokkal együtt az innováció is előtérbe került. Ma már látható, hogy az a törekvés, amit Lisszabon 2000-ben célul tűzött (a múlt évi barcelonai csúcs értékelése szerint) csak nagyon lassan valósul meg. Az USA-hoz és a távol-keleti országokhoz való felzárkózás nehéz ügy. A barcelonai csúcs után az Európai Unióban új lendületet kapott az innováció, s ez nagyobb szerepet, támogatást jelent. Azt gondolom, hogy ez a háttér az Unióban, az a célrendszer, ami ehhez igazodóan a NFT különböző operatív programjaiban körvonalazódik, esélyt ad nekünk arra, hogy az innováció a következő években töretlenül erősítse pozícióit.

Reális, hogy közelítsük azokat a célokat, amiket célul tűzött a kormányprogram, s az is, amit a Magyar Innovációs Szövetség programjába foglalt. Már működik az a Hivatal, ami mindezt felel, s el fog állni az a testület, amely ennek a Hivatalnak a munkáját segíteni fogja. Fontos lenne, hogy a Hivatal körül ismét működjön egy **szellemi "holdudvar"**, a szakértők nagyon nagy számban dolgozzanak az innováció előtérbe állításán. Bízom abban, hogy ezekben a folyamatokban a Magyar Innovációs Szövetség aktívan fog részt venni. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, vita

Dr. Cseh Ildikó

Cseh Ildikó vagyok, az Intermark Marketing Tanácsadó, szervező ügyvezetője, a cég lánynevén, Innomark Marketing Tanácsadó Szervező Kft. Született 1984-ben.

A hozzászólásomnak a fő tematikája a marketing lesz. Az utóbbi 6-8 hónapban, de 6-8 évben is én úgy éreztem, hogy nagyon komoly igény jelentkezett az innovációs marketing iránt. De most felgyorsult ez az igény, ez látható volt a különböző innovációs konferenciákon, közgyűléseken, szaksajtóban és a kormányzat részéről is.

az innovációs marketing iránt. De most felgyorsult ez az igény, ez látható volt a különböző innovációs konferenciákon, közgyűléseken, szaksajtóban és a kormányzat részéről is.

Miután az Innovációs Szövetségnek én is az első 30 alapító tagja között vagyok, plusz a Magyar Marketing Szövetség alapító alelnöke voltam 6 évig, van egy kis közöm a marketinghez és az innovációhoz. Az én olvasatomban az innovációs marketing, az művészet. Művészet a maga kreativitásával, alkotásaival és értékeivel. Ha művészet, akkor én ezt a zenéhez kapcsolnám, egy zenekari műhöz, aminél szükség van a zenekarra, akkor, felhívás keringőre.

Játsszuk el közösen az innovációs marketing tagozat című darabot, amelynek a fejezetei adottak vagy továbbfejleszthetők. A hallgatóság szintén adott, csak meg kell szólítani, el kell érni őket, Önöket, jól, harmóniában, tudással, értékkeremtéssel. Ha megengedik, akkor a fejezeteket most elmondanám, hogy egy leendő innovációs marketing tagozatnak, ha el akarja játszani, akkor én milyen fejezeteket tudnék ajánlani.

Az első fejezet, az innovációs termékek, új termékek, technológiák marketingje, stratégiák, eszközök, PR, kommunikáció. Második fejezet: marketing az innovációs láncban, innováció még a marketingben is. Harmadik fejezet: a változás-menedzsment és a tudás-menedzsment marketingje. Negyedik, kiemelt: az innovációs személyiség, az ember, az innovációs menedzser marketingje, személyiség fejlesztés. Racionális intelligencia, az érzelmi és kommunikációs intelligencia együttese, az etika. Ötödik pont: az innovációs parkok és az ipari parkok marketingje.

Hatodik pont: régió- és város-marketing. Hetedik: cégmarketing, cégek kultúra. Nyolcas fejezet: a KKV-k marketingje. Kilences az értékesítés és a tőkebevonás mai eszközei. Tizedik a fogyasztói magatartástrendek Európa, a világ és az innovációs közgyűlés színpadán. Ezeket a fejezeteket az utóbbi 26 évben már mind eljátszottuk. A zenekarban keresünk, olyan tagokat, akik a marketing iránt elkötelezettséggel, szükséglettel, igénnyel és kereslettel bírnak. Akik szeretnék részt venni a zenekarban, azokat kérem, jelezzék az intermark@axelero.hu e-mailen, és az innovacio@innovacio.hu címen.

Dr. Pakucs János

Innovációs Marketing Tagozat még valóban nincs az Innovációs Szövetségben, a Szövetség alapszabálya szerint a tagozatok alakítása a tagok szabad, önrendelkezési joga, olyan még nem fordult elő, hogy a vezetőség ne hagyta volna jóvá a tagok kezdeményezését. Marketing Tagozat tehát alakulhat, ehhez kell néhány együttműködő tagvállalat, tagintézmény.

Dr. Csermely Péter

Tisztelt közgyűlés, Csermely Péter vagyok, a Kutató Diákokért Alapítvány elnöke. Rövid hozzászólással Baráth Etele előadásához szeretnék csatlakozni egy kérdéssel, ill. egy felvetéssel. A felvetésnek és a kérdésnek az a lényege, hogy hogyan lehetne a tehetséggondozást beleértetni a NFT-be. Én úgy hiszem, hogy az innovatív folyamatnak a záloga a fejlesztő, innovatív ember. A *ma* innovatív folyamatának a záloga a fejlesztő, innovatív ember. A *holnap* innovatív folyamatának a záloga a tehetséggondozás. Kérdésem azért teszem fel ezen a fórumon, hiszen amikor az NFT megalakult, számos próbálkozást próbáltunk elindítani annak érdekében, hogy bekerüljön a tehetséggondozás fogalma a tervbe, de végül is sajnos explicite nem került megfogalmazásra. Jelenleg, amikor a pályázási periódusban vagyunk, számos próbálkozást próbáltunk elindítani annak érdekében, hogy beleérthessük valamelyik fejezetébe NFT-nek ezt a fogalomkört, de sajnos a hivatal munkatársaival történő egyeztetés után úgy tűnik, hogy ez nem sikerült. Kérdésemet nemcsak a Kutató Diákokért Alapítvány nevében tettem fel, ami ma már 7 éves működése után több mint 5000 középiskolás diáknak teremti meg azt,

hogy a legmagasabb szintű magyar kutatásokban részt vehessen mind itthon, mind külföldön, hanem legalább 15, ha nem 20 magyar tehetséggondozó intézmény nevében, amelybe az Innovációs Szövetség is beletartozik, azokkal a nagyszerű kezdeményezésekkel, amelyekről Bolykú úr beszámolójában is hallhattunk. Köszönöm szépen.

Szilágyi Béla

Szilágyi Béla vagyok, és én azt hangoztatom már 87-óta, de főleg 97 és 2000 óta, hogy én a magyar és szlovák kis- és középvállalkozók kapcsolatát szeretném építeni. Ezt sikerült is úgy elindítani, hogy felkértek, hogy ha olyan sokat tartózkodom ott, próbáljam az ipari park tapasztalatait átadni, ill. azokat a lehetőségeket feltárni, ami az ipari

park együttműködést képezi.

De ugyanakkor elég hamar rábukkantam arra, hogy van itten Magyarországon egy olyan nagyszerű tevékenység is, amelyet inkubátor háznak neveznek. No most ekkor én felvettem az Inkubátor Ház Szövetséggel is a kapcsolatot, és ezen a téren is spekuláltam, hogy hogyan lehet itt az együttműködést összehozni.

Sokat spekulálok a kapcsolatépítésen – ki is neveztem magam kapcsolatépítőnek, mondjuk –, és hát rájöttem arra is, hogy nagyon sok függ – nem, nem én jöttem rá –, hogy a pénzről, mindenki, bárki azt mondta, hogy Béla – bocsánat, hogy személyeskedem – hát hozzá ide pénzt, meg pénzt stb.

No most a pénz van, van olyan is hát, hogy a két ország együttműködést csináljon, tehát, hogy aztán európai pénz, aztán egyéb, és nem utolsósorban rájöttem, hogy nagyon sokat jelentene az, hogy a magyar kockázati tőke társasággal jobb kapcsolatot vagy szorosabb kapcsolatot, együttműködést kötni.

De ezen kívül, mivel ezek inkább nagyobb összeggel működnek, ezen kívül, – szabad itten konkrétan fogalmazni – nagyon megörültem, amikor megtudtam azt, hogy működik Magyarországon egy – nagyon szép neve van – Üzleti Angyal Klub, amelyet a Magyar Innovációs Szövetség és az

Innosart Nemzeti Üzleti Innovációs Központ Alapítvány kezdeményezett. 2000-ben alakult.

Na most itt ezeknek is nagyon nagy jelentőséget tudok én itt tulajdonítani, mivel ők kisebb, 10-20-30 milliós összeggel is be tudnak szállni azokhoz, akiknek induláshoz ez is elég.

Rengeteg kis- és középvállalkozásnak az innovációs kérdésében ez nagyon sokat jelent, és később többet. Na most miért kívántam én felszólalni? Részben azért, mert főleg a kockázati befektető társaságokkal szeretnék szorosabb együttműködést, akiknél hát főleg ez az innovációs, vagy Üzleti Angyal Klubnál, akik kétoldalúan megtalálják a partnert, és ebben szeretnék én majd segítséget találni, mert – idézve egyik miniszterelnökünket – nagyon sok kapcsolatom van, de nem elég ahhoz, hogy eredményesebben működjünk. Köszönöm szépen!

Dr. Pakucs János

Természetesen van rá lehetőség, az Üzleti Angyal Klub működik, évente többször van formális összejövetel is, ezek részben nyilvánosak, természetesen elsősorban azok számára nyilvános, akik be akarnak fektetni vagy akik befektetést akarnak igénybe venni. Évente 8-10 vállalkozásnak sikerül tőkét biztosítani, ún. privát befektetők bevonásával.

Dr. Gordos Géza

Ahhoz, hogy valami sikeres legyen – kicsit leegyszerűsítve a dolgokat – jó észérvek, és lelkesedés kell. Az életünk a ráció és az emóció két dimenziójának mentén egyszerre zajlik.

Nagyon-nagyon kellemes volt a mai délelőtt. Az Innovációs Szövetség felvezetése olyan hangulatot teremtett, amelyben mind a négy előadó és a kedves hozzászólók nemcsak okos dolgokat mondtak, hanem ezt lelkesen és lelkesítően is tették.

Ez nagyon jó, nagyon biztató, én ezt szívből megköszönöm.

Azonban úgy érzem, hogy ez a fajta hangvétel, amelyben elismerik az innováció, és a kutatásfejlesztés fontosságát és szükségességét, még nem általános. És általánossá csak akkor tud válni, ha a legmagasabb szinteken is nem csak szenvtelen kijelentések hangoznak el arról, hogy hát igen, az 1%-ról 3%-ra kell növelni a GDP-n belül a kutatás fejlesztés részesedését, hanem e mögött egy-két villanással megjelenik az, hogy ezért lelkesen dolgozni fog az, aki éppen ezt elmondja.

Én azt hiszem, hogy egy nagyszerű út elején vagyunk. Ezt az utat persze nekünk, akik lent a köveket rakosgatjuk egymásra, továbbra is szorgalmasan, és jobban kell építeni, de ezt akkor fogjuk jobban tudni megtenni, ha az innováció-barát hangulat a legmagasabb szinteken is emócióval telten jelenik meg.

Ez kérés volt mindannyiunkhoz, hogy ennek érdekében tegyünk, ha tudunk.

A hozzászólásom második része, és több nem lesz, nem akarom elvenni másoknak az idejét a hozzászólástól, azzal kapcsolatos, amit itt többen is mondtak az előadók közül, hogy nem lesz az bizony olyan egyszerű, hogy a kutatás-fejlesztésre fordított 1%-nyi GDP részesedést 3%-ra emeljük. Ez nehéz dolog lesz, és ebben a nehéz dologban egy néhány technikai apróság is utunkat fogja állni.

Én rá szeretnék egyre mutatni, erre az egyre azonban két sapkában is. Azt tudjuk – mert a világon mindenütt így van –, hogy a kutatás-fejlesztésben a jó egyetemnek, a kutató egyetemnek igen fontos szerepet játszanak. Egy országban az alapkutatás döntő részét ezek szolgáltatják. Ha most egy jó kutató egyetem innoválni szeretne, akkor feltétlenül kapcsolatba kell, hogy lépjen a gazdasági szféra szereplőivel. Ez nem megy másképp, szerződni kell.

Leszerződünk – én most az egyetemi sapkámban beszélek –, és a pénzeszközök azonnal becsatornázódnak a kincstári kezelés alá, és azonnal elvesztik értékük mintegy 20-25%-át. Elvesztik egyrészt azért, mert a közbeszerzésen keresztül beszerezni drágább, mint a piacon mozogni, másrészt elvesztik azért, mert hatalmas idővesztéséget szenved a felsőoktatás, a kutatás, azért mert eme közbeszerzési rendszerben kénytelen mozgatni azokat a pénzeket is, melyeket a gazdasági szféra csatornáz be tökéletesen elszámolható módon a felsőoktatásba.

Ezzel a példával szerettem volna azt illusztrálni, hogy itt nagyon széles skálán kell gondolkodni, és a mai – témájában igen gazdag – délelőttön fel sem merült kérdések is hozzájárulnak ahhoz, hogy nehezen tudunk

elmozdulni az európai huszonvalahányadik helyről. Ebben a nehézkes elmozdulásban az említetthez hasonló tényezők is szerepet játszanak mindazok mellett, amit az előadók – egyébként nagyon jogosan – felsoroltak, és mindazon biztatások mellett, amelyeket különböző problémák megoldására ígértek.

Az említett kérdést meg szeretném még világítani egy másik oldalról is. Én egy egyesületként működő Egyetemközi Távközlési és Informatikai Központ elnökeként vagyok itt most Önök között. Ez az egyesület 1998-ban indult azzal a céllal, hogy az egyetemek alkotócsoportjai szolgáltató- és gyártó-vállalatok befizetett tagdíjaiból kutatás-fejlesztést végezzenek.

Az egyesület elég szépen indult, és elég szépen halad, bár nem túl nagy a mozgatott pénz volumene. Remélem, a volumen nőni fog, és remélem, hogy ez a séma is el fog terjedni, hiszen maga a séma sikeres Amerikában, sikeres Ausztráliában, sikeres Ausztriában, csak hogy néhány külföldi példát mondjak.

2001-ben nagyon dicséretes módon elindult egy kormányzati kezdeményezés, a megalkotói közül többen is itt vannak, és tevékenységükért hálás vagyok. Kezdeményezésükre a sikeres ilyen ipari-egyetemi együttműködést át lehetett alakítani úgynevezett kooperációs kutató központtá, és az ipar által a K+F tevékenységre szánt összeggel megegyező állami támogatást kapott az a képződmény – mondjuk azt, hogy konzorcium – amelyik a felállított kritériumoknak eleget tett. Ez egy hatalmas lépés volt előre.

De mennyivel hatalmasabb lett volna e lépés, ha az átalakulás pillanatában nem került volna a korábban a kincstárat elkerülő ipari hozzájárulás a kincstári kezelés, és így pl. a közbeszerzés hatálya alá. Tehát bár a kormány 50%-kal járult hozzá a Központ működéséhez, ugyanekkor azzal, hogy az összes erőforrást a kincstári kezelés alá vonta, a másik 50%-ot kitevő ipari hozzájárulás értékét mintegy 30%-kal csökkentette. Az ilyen anomáliák felszámolása is szükséges ahhoz, hogy a megálmodott 3% tényleg 3% legyen. Remélem, hogy az ilyen anomáliák felszámolhatók és ehhez kérem a jelenlévők segítségét. Köszönöm figyelmüket!

Dr. Pakucs János

Talán annyit még el kell mondani, hogy Gordos Géza professzor úr valószínűleg szerénységből nem mondta el, hogy éppen az ő kezdeményezésére 7 évvel ezelőtt a Budapesti Műszaki Egyetemen létrejött egy, az egyetem fejlesztését szolgáló alapítvány, egy közhasznú

alapítvány, aminek az a célja, hogy legális körülmények között a „becsátolt” vállalkozási pénzeket ne a kincstárba, hanem közvetlenül az egyetem céljára hasznosítsa. A Budapesti Műszaki Egyetem élen járó volt ezen a területen, és ez a rendszer Pro Progresszio Alapítvány néven, a mai nap is működik.

Dr. Tóth László

Tisztelt Közgyűlés! Tóth László vagyok a Bay Zoltán Intézetből, és folytatnám azt a gondolatot, amely a tehetséggondozást érintette. A kérdést pedig, Baráth Etele úrhoz intézném.

A humánerőforrás szintje, az „EU konform”, a nemzetközi porondon is otthonosan mozgó kutatók száma

Magyarország szempontjából alapvető kérdés

olyan szempontból is, hogy az európai támogatásokból mennyit szerezzünk meg, ill. mennyit pályázhatunk vissza befizetett hozzájárulásainkból. E kérdés egyaránt fontos akár a kutatási programokat, akár más programokat tekintjük.

A humán erőforrás fejlesztése kapcsán természetes dolog az, hogy a tehetséges fiatalokat minél nagyobb számban az EU-programokban való részvétel irányba kell terelni.

Ebben az országban már kialakultak olyan centrumok, olyan futó EU-projektek, amelyeket szakembereink már megszereztek, következésképpen az EU pályáztatási rendszerben kellő ismeretekkel rendelkeznek. Az ilyen centrumokba kellene fokozottan és támogatottan irányítani a tehetséges fiatalokat. Akik ilyen projektekhez, projekt centrumokhoz jönnek, azokat támogatásban kellene részesíteni, hisz e centrumok az EU-projektek megszerzésében, lebonyolításában már gyakorlattal rendelkeznek, következésképpen az ilyen centrumok bővítése

Magyarország alapvető érdeke. Ilyen centrumokkal hazánk az európai kutatási térség kialakításában lényegeset léphet előre és annak igazán aktív tagja lehetne.

Kérdésem Baráth Etele Úrhoz: A humán-erőforrás programba hogyan illeszthető az, hogy a tehetséges fiatalokat a már kellő EU pályázati

tapasztalatokkal rendelkező centrumokhoz köthessük és a futó projektekben való részvételre ösztönözzük?
Köszönöm hogy meghallgattak!

Csapody Miklós

A General Electric-et képviselem. Az államtitkár úr előadásával kapcsolatban lennének kérdéseim (nem is olyan igazi kérdések, mert van rájuk saját válaszom, de szeretném, ha ezeket megerősítené az államtitkár úr).

Az egyik ábrán látható volt, hogy az EU-támogatások összege „robbanásszerűen” növekszik. Ezzel

kapcsolatosan a kérdéseim:

- A megadott szám a jövőben elérhető maximális összeget mutatta vagy – ezzel szemben – egy alapos megfontolás alapján becsült és majdan ténylegesen lehívásra kerülő összeget képviselt. A két összeg között – ugye – lehet különbség.
- A két összeg közötti különbség oka vajon milyen mértékben a „saját rész” biztosításának problémái, avagy a saját rész előteremtését segítő állami, ill. banki hitellehetőség megléte, ill. hiánya, vagy végül a pályázatok kezeléséhez szükséges állami szervezeti struktúra megléte, annak ereje, vagy hiányosságai.

Köszönöm szépen!

Fülöp Gábor

Tisztelt közgyűlés, elnök úr!

Fülöp Gábor vagyok, Egerből a Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjeként, illetve egy kicsit más szereposztásban is. Lehet mondani, hogy Önökkel együtt, tehát az Innovációs

Szövetséggel együtt a nemrég a Kamara által és az Innovációs Szövetség által megvásárolt és működtetett Egri Innovációs Park technológiai központ képviselőjeként is.

Szeretném a közgyűlést ezennel tájékoztatni arról, hogy Egerben a EU és a kormány által támogatott technológiai és innovációs központ tulajdonosa a kamara és az Innovációs Szövetség. Ennek szellemében szeretnénk egy olyan inkubálási, innovációs folyamatot elindítani, ami valóban a helyi vállalkozók, kisvállalkozók érdekét szolgálja.

Tehát ez egy épületileg is, tartalmilag is egy újszerű együttműködés, ezt mindössze bejelentés szintjén szerettem volna megtenni. Amihez néhány mondatban szeretnék hozzászólni, az az, ami ma itt elhangzott, és elég sok hangsúlyt kapott. A vállalatok és az iskola távolsága vagy közelsége.

Elhangzott, hogy a vállalatok és az egyetemek együttműködése milyen formában valósítható meg kormányzati, helyi szinten, mi úgy gondoljuk, és azt gondoljuk, hogy ebben mindkét félnek lépni kell. Nemcsak az egyetemeknek kell lépni a vállalkozások felé, hanem a vállalkozásoknak is lépni kell a kutatóhelyek, egyetemek és szeretném, most amit mondok hangsúlyozottan mondani, a középiskolák, szakközépiskolák felé.

Már-már elég komoly hangsúlyt kapott az, hogy milyen tudományos – ha úgy tetszik K és részben F – hangsúlyokat kapjon a két szféra együttműködése, azonban szeretnénk a mostani hivatalok és az intézmények figyelmét felhívni arra, hogy bizony elég drámai a helyzet a szakképzett szakemberek területén.

Hiány van képzett szakmunkásokban műszaki területen, elsősorban a feldolgozó iparban. Azok a jó szakmunkások – elsősorban az iparterület terén, technikusok, már egyre kevesebben vannak, akik ezeket a kiváló fejlesztéseket működtetni, üzemeltetni tudják.

Szeretnék hangsúlyt adni annak, hogy a szakképzés rendszerét is piacositani, fejleszteni kell. A Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara pályaválasztási fórumokat szervez az iskoláknál vállalatokkal együtt, ahol lényegében, a jövő érdekében szakmunkás tanulókat toborzunk.

Végül pedig, amivel szintén szeretnénk együttműködni Önökkel, az az, hogy a kutatóintézetek, iskolák, egyetemek, felsőoktatási elsősorban alkalmazásait próbáljuk bekonvertálni gyakorlatba, egyetemek, tanszékek mutatkoznak be az Innovációs Központban.

Mutassák be elképzeléseiket, vállalatokat hívunk meg, hogy ismerjék, tudják ennek az alkalmazási lehetőségét, és fogják meg azokat a valóban innovatív fiatalokat, akik később nálunk dolgoznak. Valós alkalmazói környezetben, alkalmazottként.

Egy elemét szeretném ennek kihangsúlyozni: törekszünk a környező egyetemekkel, főiskolákkal arra, hogy a diplomamunkákat valóban élő, életszagú valós kérdésekre írják ki, és a vállalatokat ösztönözzük arra, hogy valóban értsék meg azt a tudományos technológiát és magát a friss tudást, amely továbbfoglalkoztatás esetén az ő hasznukat is szolgálhatja.

Köszönöm szépen!

Dr. Pakucs János

Ezt a hozzászólást azért is köszönöm, mert ez arra példa, hogy nem csak eladásra van példa Magyarországon, hanem visszavásárlásra is. Egy több 200 milliós befektetéssel megépült innovációs park, ill. e célra épült objektumnak a visszavásárlása történt meg a köztestületként működő Kereskedelmi és Iparkamara részéről. Az eredeti jó célokra történt meg a visszavásárlás, kevés az ilyen példa.

Dr. Pálincás Gábor

A Kémiai Kutatóközpont igazgatója vagyok.

Két problémáról szeretnék szólni röviden. Az egyik, már említették, igaz érintőlegesen, hogy a közszféra intézményeit olyan állapotba kellene hozni – már kellett volna hozni korábban is –, amely fogadókészé teszi ezeket az intézményeket a meghirdetett programok, pályázatok

megvalósítására.

A közszféra intézményei, a kutatóintézetek és egyetemek, mind a hazai, mind a nemzetközi pályázatok befogadásakor és megvalósításakor nehézségekkel küzdenek, az állapotuk, a leromlott infrastruktúrájuk és a működési nehézségeik miatt. A működési feltételeiket azért is javítani kellene, hogy saját kezdeményezésű kutatás-fejlesztést is végezhesenek, és ezek eredményeivel megjelenhessenek a vállalkozásoknál, ahogy ezt más országokban is teszik.

Az innovációs együttműködést kezdeményezheti a vállalkozási szféra a közsféra intézményeinél, de a fordított lehetőséget is biztosítani kellene, amelyben az intézmények keresik meg vállalkozási szférát ötleteikkel, innovációs javaslataikkal. Ez utóbbihoz azonban nem elég országos pályázati források megteremtése, a közsféra intézményeinek alapellátását is javítanunk kell. Sok esetben gondot okozott az elmúlt öt évben, az elnyert pályázati források felhasználása is, a hozzáférés adminisztratív nehézségei miatt, de erről az előttem szólók már beszéltek. Ezen is változtatni kellene, mivel úgy gondolom a meghirdetés mellett fontos az, hogy működtetni tudjuk ezeket a programokat.

Ez az egyik, amit szerettem volna mondani, megjegyezve még azt, hogy az intézmények működési költségeinek csökkentése ebben az évben, ellentétben van az előadók által vázolt szép ívű tervekkel és programokkal.

Az innováció felgyorsulásának másik problémája, amit szeretnék említeni az, hogy Magyarországon tökéletesen hiányzik a kockázati tőke. Ha áttekintjük az Európai Közösség vagy az Egyesült Államok statisztikáit, akkor azt látjuk, hogy a megvalósult innovációk 40%-a kockázati tőke bevonásával történik. A fejlett országokban a kockázati tőke az innovációs folyamat elején is hajlandó befektetni a kutatás-fejlesztésbe (seed) nem csak a terméké válás szakaszában.

Több kísérletet tettünk az elmúlt években hazai kockázati tőke elérésére. Lehetőségek után néztünk, bankoknál, más helyeken, azonban abszolút nem találtunk fogadókészséget arra, hogy befektessenek az innováció kezdeti szakaszába. Minden esetben világossá vált, hogy saját erőből magunknak kellene még 50-100 millió forintot befektetni, hogy olyan állapotba hozzuk az ötletet, találmányt, hogy értéke meggyőzővé váljon befektetők, vállalkozások számára. Erre azonban nem volt módunk, mivel tőkeszegények vagyunk.

A közsféra intézményeinek tőkeszegénysége nehézséget okoz pályázatok előfinanszírozásában is. A megvalósulás esélyének csökkenése és a fenntartási költségek növekedése eredményezte a hazai találmányok számának tragikus mértékű csökkenését. A benyújtott szabadalmak száma tükrözi a jelenlegi helyzetet.

Úgy gondolom az innováció hazai felgyorsításához az említett két problémával is foglalkoznunk kell. A kutatás-fejlesztési pályázati rendszerek építése mellett, több éves programot kellene kidolgozni, forrást kellene létrehozni, a közsféra kutatás-fejlesztésben résztvevő intézményei működési körülményeinek javítására és az Európai Közösség hasonló intézményeivel szembeni versenyképességük megteremtésére.

Köszönöm figyelmüket!

Dr. Gyulai József

Én teljességgel egyetértek azzal, hogy a vidéki régiókat fejleszteni kell, de olvassuk a gazdasági minisztérium pályázati kiírásaiban az elbírálás szempontjait.

És ugye a szempontjai közül egyetlen pontban nullát kap valaki, akkor bármilyen jó az ötlet, a pályázat nem mehet keresztül, és ebben van egy regionális kérdés.

Vajon Budapest is régiónak számít?

Magyarán az itteniek egyáltalán pályázhatnak-e?

Köszönöm szépen!

Lévai György

Lévai György vagyok az Egis Gyógyszertár képviseletében. Évek óta részt veszek az Innovációs Szövetség közgyűlésén, és azóta fölmerült bennem folyamatosan egy kérdés, amit időnként részlegesen érintenek a hozzászólások és az előadások is, és egy mai előadás is említette célként.

Ugye az volt felírva a táblára, és mondta el a leendő elnök úr, hogy cél az, hogy Magyarországról legyen Nobel-díjas. Nem magyar Nobel díjas, hanem aki itt dolgozik Magyarországon. Én azt gondolom, hogy ehhez haza kellene hozni azokat az embereket, akik ezt a Magyarországon átadandó Nobel-díjat meg tudják szerezni.

Tehát a kérdés, nem akarom szaporítani a szót, Baráth Etele úrhoz az, hogy van-e a koncepcióban arra vonatkozó elképzelés, hogy azt a nagyon nagy számú külföldön dolgozó kutatót vagy tudóst, aki nagyon komoly szellemi potenciát képez, valahogyan haza tudjuk-e hozni, hogyan tudjuk hazahozni?

Én, tényleg ne értsék félre, nem anyagiasságból mondom, csak szeretném megemlíteni, hogy két országról is vannak tapasztalataim. Például, saját magam, az Egis Gyógyszergyár középvezető beosztású, és magyar viszonylatban jól fizetett munkatársa még mindig sokkal jobban

járnék, ha az 1989-es, tehát 15 évvel ezelőtti segédkutatói fizetésemet választanám, amit a San Francisco-i egyetememtől kaptam. Azt gondolom, hogy az egyik legfontosabb akadály ez.

Tehát, valamilyen módon én úgy érzem, meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy mindazok, akik haza szeretnének jönni, valóban hazajölessenek, és tényleg innen szerezzenek Nobel-díjat, az országban. Köszönöm szépen!

Dr. Csanda Ferenc

Dr. Csanda Ferenc vagyok, Baráth Etele úr véleményét kérném. Most született meg tavaly egy olyan magyar szabadalom, amely a szennyvíztisztításra vonatkozik, és 2015-ig tulajdonképpen lejárna.

2015-ig viszont ha alkalmaznák, akkor sok 10 milliárd forintot, esetleg 100 milliárd forintot lehetne megtakarítani.

Én most fogok hozzá ennek a hasznosításához, úgy, hogy szeretném ha a magyar nép ebből profitálna, nekem nem nagyon kell már a pénz. De azt szeretném, hogy ezt igen hathatósan és igen gyakorlatiasan meg lehetne valósítani minél többet.

Kérdezem, Baráth Etele úr mit csinálna a helyemben?

A szabadalom egész friss és a Bécsi Egyetem vizsgálta, nagyon jó vélemények vannak, és általában a szakvélemények jók. Hogyan lehetne úgy hasznosítani, hogy ne tűnjön el ez a sok milliárd forint megtakarítható haszon?

Budavári László

Budavári László vagyok a Magyar Innovációs Szövetség nyugat-dunántúli regionális igazgatója, valamint a Vállalkozói Inkubátorok Szövetségének regionális képviselője.

Az EU Strukturális Alap pályázati kiírások többsége 50%-os saját erőt, és előfinanszírozást igényel.

A felméréseink szerint az innovációs központok, inkubátorházak, technológiai központok nem tudják az 50%-os saját erőt biztosítani, az elvárt megtérülést kitermelni, és az előfinanszírozás terheit sem tudják felvállalni. Szeretném kérdezni, mi ebben az esetben a megoldás?

Dr. Sipos András

Tisztelt elnök úr, tisztelt Előadók, tisztelt Közgyűlés!

Sípos András vagyok az Agrárkutató Intézmények Országos Szövetségének ügyvezető elnöke.

Én egy tipikus rövid közgyűlési hozzászólást szeretnék tenni. Mindenekelőtt kezdem azzal, hogy örülök, hogy pénteken rendezik ezeket a közgyűléseket,

mert az ember itt sok okos ember, okos előadását hallja, és így az amúgy is fáradt hétvégére kicsit feldobódva kezdi el a hétvégi pihenést.

Ez az egyik, a másik az, hogy nem szólt még senki róla, én javaslom, hogy a tisztelt közgyűlés a beszámolókat fogadja el, ez is hozzátartozik egy közgyűlés rendjéhez.

Most az volna a dolgom, hogy pár szót szóljak Önöknek az agrárgazdaságról, és ennek innovációs törekvéseiről, meg magának az agrárgazdaság jelentőségéről, de azért nem teszem meg, mert Önök mindnyájan érzik ezt, amikor bemennek egy boltba, jót esznek, jót isznak, kirándulnak egy szép erdőben, vagy éppen a saját telkükben lévő díszfákat, dísznövényeket nézik, vagy éppen szeretteiknek egy csokor virágot vásárolnak.

Inkább arról szeretnék beszélni, és ezt mindenütt mindig elmondom, hogy miért kell az agrárgazdaság, egyáltalán az egész agrárgazdaságot nevesíteni, és bármilyen törekvéseit markánsan megjeleníteni, mert ez a terület ugye speciális körülmények között meghatározható és leírható biológiai törvényszerűségek között folyik, a tárgya is ez.

De azért vannak olyan területek, melyeket az innovátor nehezen tud befolyásolni, gondoljunk csak az időjárásra, az éghajlatváltozásra és egyébbre. Ezért tehát némiképp ezt speciális területnek kell minősíteni.

A másik pedig az, hogy akár tetszik, akár nem, ez a tevékenység zömmel vidéken folyik, ezért aztán ennek a szférának népességmegtartó és társadalompolitikai jelensége is van. Erre minden alkalommal fel kell hívni a figyelmet azért, mert sokszor nehezen értik meg, hogy miért kívánják az agrárium képviselői önmagukat külön is megjeleníteni.

Ezrét aztán most nekem köszönetet kell mondanom az Innovációs Szövetségnek, amely az Agrárkutató Intézmények Szövetségének ilyen törekvéseit mindig támogatta, személy szerint Pakucs János elnök úrnak, mert személy szerint legtöbbször vele találkozunk, és őt bombázzuk segítséggel.

Meg kell köszönnöm Siegler András úrnak is, nem agrárszakember létére az innovációs törvény előkészítése során minden ilyen irányú önálló megjelenítési szándékunkat megértette. Ez azzal a reménnyel kecsegtet, hogy odafigyelnek a területre, de hát mi azért nem akarjuk megvárni, hogy mindig mások segítsenek, ezért több szervezet együtt elhatározta, hogy létrehoz egy agrár innovációs szövetséget, melyet az innovációs szövetség lapjában is már bejelentettünk.

Még szorosabban kívánunk a Magyar Innovációs Szövetséggel mint nagy tekintélyű és mindenki által elfogadott szakmai szervezettel kiépíteni. Az erre vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak, és úgy érezzük, hogy magunk is tenni tudunk az ágazat markáns megjelenítése érdekében, ami mindnyájunk, és nem csak az ágazat érdeke.

Köszönöm szíves figyelmüket.

Dr. Pakucs János

Az előző hozzászóláshoz annyit, hogy a tárgyalások arról folynak, hogy a Magyar Innovációs Szövetségben, amely az agrárszférával közvetlenül és direkt nem foglalkozott az elmúlt 13 évben, most a kezdeményezést követően jöjjön-e létre egy Agrár Innovációs Tagozat is. Tehát ez azt is jelentené, hogy a Magyar Innovációs Szövetség a hazai gazdaság teljes egészére kiterjedő tevékenységet végezne, az agrár szférát is beleértve. Az önálló tagozat formájában működő agrár innovációs szervezetekkel a tárgyalások még folynak.

Dr. Ruppert László

Köszönöm szépen a szót elnök úr. **Ruppert László** vagyok, a Közlekedéstudományi Intézet vezérigazgatója. Egy megjegyzést, két rövid kérdést, és egy javaslatot szeretnék tenni.

A megjegyzés: az Innovációs Szövetség beszámolójából és az elhangzottakból is kitűnik, hogy a Szövetség tavaly hatalmas munkát

végzett. E munka egyik jelentős sikere az Innovációs Alapról szóló törvény.

A Szövetség évek óta harcolt az innovációs törvényért, ami ugye az alapra vonatkozóan tavaly novemberben megszületett, és itt szeretném jelezni, hogy nagyon várjuk a végrehajtási utasítást. Ugyanis az innovációs törvény több ponton kimutat a végrehajtási utasításra és akkor mindjárt az első kérdésem következik.

Úgy tudom, hogy a Nemzeti Kutatás és Technológiai Hivatal készíti a végrehajtási utasítást. A kérdésem: mikor várható, hogy az utasítás megjelenik, hiszen a vállalatokkal tervezni, fejlesztési együttműködést kötni a végrehajtási utasítás ismeretében lehet, és ahogy dr. Greiner alelnök úr előadásában hallhattuk, a sikeres kutatások 62%-a vállalati irányultságú és eredetű.

Másik kérdésem, hogy mikor várható eredményhirdetés a Nemzeti Kutatás és Technológiai Hivatal elődje által még tavaly meghirdetett tematikus pályázatokban. Szeptember vége volt a beadási határidő, december volt az előre jelzett várható kiértékelési idő. Intézetünk 10 pályázatot adott be, de egy pályázati eredményről sem kaptunk még hivatalos értesítést. Csak megjegyzem, hogy az EU hatos keretprogramban tavaly tavasszal benyújtott pályázataink egyikénél már az előleget is felvettük.

És a javaslatom: a K+F-et terhelő ÁFA csökkentése. Az EU-15-on belül a nemzeti közlekedési kutatóintézeteink vezetőit megkérdeztem, egyik országban sem terheli 25%-os ÁFA a kutatásokat. Gordos professzor úr gondolatához szeretnék kapcsolódni, egyes részletkérdésnek tűnő változások nehezé teszik a kutatási erőforrások értékelését; a 12%-os

ÁFA 25%-ra növelése például azt jelenti, hogy a kutatási források növekedés egy része nem használható fel ténylegesen kutatásra.

A javaslatom az, hogy a Magyar Innovációs Szövetség vizsgálja meg, hogy most már az EU 25 országán belül milyen a kutatások átlagos ÁFA-terhe. Fontos feladatnak tartanám, hogy legalább az EU átlagra álljunk be, megítélésem szerint nehéz tudás alapú társadalomról beszélni akkor, amikor a kutatás-fejlesztést, az innovációs tevékenységet 25%-os áfával terheljük. Köszönöm elnök úr.

Dr. Pakucs János

Köszönöm szépen a hozzászólást. Az Innovációs Szövetség a törvény koncepciójával kapcsolatban valóban támogatást, együttműködést biztosított, de a dr. Siegler András vezette Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság az elmúlt egy évben, ezt a törvényt, ill. törvényelőkészítést igen nagy erőfeszítésekkel hozta tető alá.

Bolyky János

A kockázati tőkével kapcsolatos kérdésre szeretnék válaszolni úgy is, mint a Magyar Kockázati és Magántőke Egyesület egyik alapító tagja. Felméréseink szerint Magyarországon jelenleg több mint 500 M USD szabad kockázati tőke vár befektetésre. Ezen túlmenően a NATO-tag és a rövidesen EU-taggá váló Magyarországra még csak most

jönnek a nagy befektetési alapok.

Akkor mért nem finanszírozza a kockázati tőke az új technológiai bázisú kisvállalkozások korai fejlődési stádiumát és miért nem finanszírozza a piacközei stádiumban lévő fejlesztési eredményeket és a találmányhasznosítást nem hitelkonstrukcióban?

Ennek több oka van. Egyrészt a Magyarországon jelen lévő kockázati tőke társaságoknál az egy projektre kihelyezhető minimális tőke összege általában 10 M USD felett van, egy-két kivétel esetén 5 M USD a minimum. Másrészt a kockázati tőkebefektetés során a kockázati tőkés, általában minorításban, érdekeltséget szerez a jogi személyiségű

vállalkozásban, de maximális módon igyekszik befolyásolni az üzletmenetet, sokkal jobban involválódik a vállalkozásba mint egy tradicionális bank, és ezt nagyon nehezen tűrik a vállalkozók. Harmadrészt a hozamkövetelmény lényegesen magasabb, mint egy tradicionális banki hitelkonstrukció esetén, ez dollárban évi 20-30 %, vagy nagyobb. A haszon, a divesztíció (exit) során, nem osztalékágon keletkezik, hanem a tetemes árfolyamnyereségben.

Mindebből az következik, hogy a fenti okok miatt a kockázati tőke nem tudja finanszírozni ezeket az ügyleteket.

Úgy gondolom, hogy két dologra van szükség, ami az előrehaladást biztosítja. Egyrészt projektkoncentrátorokat kell létrehozni, amik a kis tőkeszükséglettel rendelkező projekteket egy finanszírozási csomagban beemelik a finanszírozók „ingerküszöbe” fölé.

Másrészt a jelenlegi magyar finanszírozási gyakorlatból legalább két alap hiányzik. Az egyik egy részvevő tőkealap (nem kockázati tőke) ami elsősorban új, technológiai bázisú kisvállalkozások seeding jellegű kapitalizációját tudná megoldani. A másik pedig egy olyan fejlesztési tőkealap, ami piacközeli stádiumban lévő fejlesztési eredmények, találmányhasznosítási ügyletek nem hitelkonstrukcióban, hanem az eredményből való részesedés mentén történő finanszírozását vállalná.

Összefoglalva: A kockázati tőkén nem kérhető számon a feni ügyletek finanszírozásának megoldatlansága, mert mások a mértékek és a játékszabályok. Nagyon remélem, hogy eljön az idő Magyarországon is, amikor nagyrészt állami szerepvállalással ez a résztvevő tőkealap és fejlesztési tőkealap létrejön és betölti funkcióját.

Dr. Vass Ilona

Szeretnék reflektálni azokra a kérdésekre, amit Boda Miklós úr előadásához, illetve a Hivatalhoz címeztek. Először is a Nobel-díjasok kérdése. Boda Miklós úrnak ez egy víziója volt. Párhuzamot is vont Bush elnöknek, az „Emberről a Marsra” című víziójával.

Ennek nem az a lényege, hogy legyen most Nobel-díjasunk, hanem azt a környezetet teremtsük meg, hogy akár több is dolgozhasson Magyarországon. Nem arról van szó, hogy máról-holnapra hozzunk haza

potenciális jelöltek. Tehát a környezetet kell megteremtenünk, hogy itt Magyarországon is lehessenek Nobel-díjasok.

A végrehajtási rendelettel kapcsolatos kérdés egy félreértésen alapszik. Az innovációs törvényt még nem fogadta el a Parlament, azt most fogjuk majd benyújtani. Feltehetően a Parlament a tavaszi időszakában fogja tárgyalni. Egy másik szintén nagyon nagy jelentőségű törvény, az Innovációs Alapról szóló törvény már érvényben van. Ennek a végrehajtási rendeletét hiányolja az úr, ami nagyon helyes, mert tényleg szükség van rá. Most van pillanatnyilag tárcakörözésen, tehát ez is hamarosan megjelenik.

A másik a kérdése a MÚFA döntések. A szeptember 15-i, és az október 31-i beadási határidővel meghirdetett pályázatok döntéseit decemberben ígértük, ezek átcúsúztak januárra. Ez egy sajnálatos körülmény volt, mert a hivatal január 1-vel létesült. A döntésekre nem volt olyan felruházott személy, aki ezeket alá tudta volna írni. Mihelyt megtörtént a kinevezés, a döntés is megszületet. Az értesítéseket hamarosan meg fogják kapni. Az áfával kapcsolatos kérdést pedig át kell, hogy adjam kollegámnak, Balogh Tamás úrnak, aki válaszolni fog rá.

Dr. Balogh Tamás

Az áfával kapcsolatban több alkalommal is volt kedvezőtlen változás, a kérdésben foglalt változás 2003-ban következett be. Akkor került át a kedvezményes 12%-os kulcsból az általános 25%-os kulcsba a kutatás-fejlesztés áfája. Ennek az oka egy európai jogharmonizációs követelmény volt, ami egy zárt, taxatív listát tartalmaz arra, hogy

mely tevékenységek kerülhetnek a kedvezményes áfa-kulcs alá. Ezek között van például a köztisztasági tevékenység, de a kutatás-fejlesztés nincs benne. Itt nem számszerűen a 25%-os mértékre vonatkozik az európai előírás, hanem arra, hogy nem lehet ebben az esetben kedvezményes kulcsot alkalmazni.

Azokban az országokban, amelyeket az igazgató úr említett, általában alacsonyabb a normál áfa-kulcs. Az viszont, hogy a normál áfa-kulcs mennyi, az nem a kutatás-fejlesztési politika hatásköre, mi ezt csak követni tudjuk, mert ez a magyar törvény. Emiatt valószínűleg Szlovákiában például 19% ez a kulcs. Azt hiszem, az EU-n belül még

Dániában és Svédországban van olyan magas, 25%-os általános áfa-kulcs, mint Magyarországon.
Köszönöm szépen!

Dr. Pakucs János

Köszönöm szépen a hozzászólásokat, kérdéseket. Megkérem a napirendnek megfelelően dr Szarka Ernő urat, a Magyar Innovációs Szövetség Felügyelő Bizottságának elnökét, hogy az írásos jelentését röviden, szóban egészítse ki.

A Felügyelő Bizottság szóbeli kiegészítése

Dr. Szarka Ernő

Üdvözlöm az egybegyűlteket. Itt akár be is fejezhetném, hiszen az írásos anyaghoz túl sokat hozzátenni nem kívánok. Azért nem úsznak meg engem ilyen könnyen, mert úgy érzem, azért hozzá kell tennem valamit, mégpedig azt, hogy abban a keretben, amelyben a Szövetség mozogni tudott, megfelelően mozgott, de csak azt a keretet

tölthette be, ami számára adatott, mert a Szövetségnek tekintélye ugyan van, de hatalma nincsen.

A Szövetségnek tehát, az általános fejlesztést és az innovációt állandóan változó keretekbe kellett próbálnia beilleszteni, és ezt nagyon szépen, nagy tisztességgel és nagyon diplomatikusan valósította meg. Tehát abból a célból, hogy ne kerüljön szembe senkivel, igyekezett minél politikamentesebbnek maradni, és ezt nagyon jól csinálta. Mivel minden előző előadó idézett, nekem is idéznem kell: tehát az Innovációs Szövetség „a nemzet ütőerére tevő kezét, s megérezé dobbanásait”

Volt enzimológusként úgy fogalmazhatok, hogy az enzim ügyében minden rendben van, inkább a katalizált reakcióval, vagyis magával az innovációval van baj. A MISZ jól működő testület, a kereteit jól tölti be, jól gazdálkodik, de ennek a testületnek elsősorban nem az a célja, hogy jól gazdálkoddjon,

és önmagát jó színben tüntesse fel, hanem segítsen elérni azt az eredményt, amit az ország az innováció terén elvár. És itt bizony komoly kételyeim és aggályaim vannak.

Elmondhatom, hogy csak akkor leszek majd elégedett egész megbízatásom vége felé, ha az Innovációs Szövetség nemcsak önmagát tartja karban, hanem komoly eredményeket ér el a magyar innováció felvirágoztatásában mind kormányzati, mind vállalati szinten. Hogy mérsékeltén pesszimista legyek, ha megbízatásom végén elérjük, azt a fejlesztési fordítható GDP % ígért növekedésének felét, én már mérsékeltén elégedett leszek.

Ezzel kapcsolatban idézni kívánom egy kezemben tartott újságcikk első és utolsó bekezdésének lényegét. Tehát az első bekezdés szerint miniszterelnökünk 2006-ra a GDP 1,8-1,9%-át ígéri erre a célra. Az utolsó bekezdés egyik mondata pedig a következőképpen szól:

„A magyar tudomány, továbbá a kutatás-fejlesztés elszomorító helyzetéről rövid időn belül egyenként már a második cikk jelenik meg a nemzetközi szaksajtóban.” [A nevezett újságcikk a Népszabadságban jelent meg.] Ez az újságcikk kicsit ellentmond annak, amelyet az előző előadások során a különböző felkért és felkent vezetők elmondtak.

Én mégis mérsékeltén optimista vagyok, akár csak az előttem szóló előadók, és ez azért van, mert minden eddigi, szabadon választott kormány minden tagja pontosan tudta és tudja milyen jó üzlet lenne hosszú távon az innovációs fejlesztés. Biztos vagyok benne, hogy itt nem arról van szó, hogy valamelyik kormány ezt nem tudta vagy tudja. Nagyon is jól tudja, csak éppen nem tudta és tudja előteremteni hozzá a kellő forrásokat.

Az innovációs szakemberek nem vonulnak az utcára, nem zárják el a fél útpályát, tehát kisebb ellenállást tanúsítanak. Nem lesz sztrájk vagy tüntetés, ha a kormány erre a célra nem ad kellő pénzt.

Itt kezdődnek a problémák! Ha mindenki tudja – pl. Finnország vagy

Írország példáján –, hogy hosszú távon erre a területre mennyire megéri befektetni, miért nincs (és nem is volt) olyan kormány, amely szavazatnyerő kampányok ellenére egyszerre venné a bárorságot és kimondaná: igenis vállaljuk a kockázatot, beruházunk és támogatunk olyan kezdeményezéseket, amelyek hosszú távon, akár csak 10 év múlva térülnek meg.

Ilyet még egyetlen kormány sem mert felvállalni, és ha én lennék a pénzügyminiszter, akkor én sem tudnám könnyen megmagyarázni, hogy miért pont erre adjak többletpénzt, miközben az előszobámban (és az utakon) a gazdáktól kezdve a közalkalmazottig, a rendőröktől kezdve az

orvosokig pénzért állnak sorban, és ezek sok szavazatot jelentenek a választásokon. (Ez a helyzet ismertetése és nem kritika.)

Megismétlem, hogy akkor leszek majd elégedett, ha e megbízatásom végén lesz olyan kormány, amelyik vállalja azt a kockázatot, hogy olyanra ad pénzt, amely nem azonnal hoz sikert, és az Innovációs Szövetség a vállalatokat kellőképpen ráébreszti arra, hogyha beruháznak innovációra, az nem jön vissza azonnal, de hosszú távon bőségesen megtérül.

Ha ez a két feltétel teljesül, akkor akkor sem lesz itt a Kánaán, de a Magyar Innovációs Szövetség nemcsak önmagának mint kis egységnek a sikereiről és tisztességes helytállásáról számolhat be, hanem az országnak arról a sikeréről is, amely a MISZ közreműködésével jött létre.

Ismétlem, mérsékelt optimizmussal nézek ennek elébe, és szeretnék majd úgy visszavonulni, hogy ne csak azt mondhassam el, hogy a MISZ tisztességgel és a jogszabályok keretein belül végezte munkáját, hanem azt is, hogy a magyar innováció megfelelő sínen halad előre.

Határozat

Dr. Pakucs János

Két határozati javaslatot terjeszték elő.

- A közgyűlés támogatja a Magyar Innovációs Szövetség tevékenységét, és elfogadja a 2003. évi tevékenységről szóló beszámolót.

Ellenvélemény, tartózkodás nincs, köszönöm szépen.

- A közgyűlés elfogadja a Felügyelő Bizottság írásos jelentését és szóbeli kiegészítését.

Ellenvélemény,
tartózkodás nincs.

Köszönöm szépen a közgyűlés résztvevőinek együttműködését, és zárszó címén fogadják el meghívásunkat egy fogadásra, amely további kötetlen beszélgetésre ad lehetőséget.

